

HLASY NÁRODA

VOICES OF THE NATION

MĚSÍČNÍK ČESKÉ MISIE V CHICAGU

No 12/2018

Cena \$ 2.50

DECEMBER 2018

První jesličky sv. Františka v Grecciu v Itálii

V tomto vánočním čísle zavítáme do střední Itálie, abychom se dotkli kořene naší křesťanské víry a tajemství narození Spasitele. Vydejme se tedy společně na cestu do vesničky Greccio. Ta se nachází v provincii Rieti, ve františkánském kraji, asi sto kilometrů jižně od Assisi. Začneme vystupovat do kopců nad údolím, abychom navštívili nádherné a starobylé místo, kde stával středověký strážný hrad, jehož rozvaliny pohltila divoká příroda. Greccio je jako stvořené pro sv. Františka, který tolik miloval podobná místa, aby se tam ponořil do modlitby, a zároveň viděl do údolí a žehnal celému tvorstvu.

Přesuneme-li se v čase do 13. století (1223-1226), můžeme zde potkat bratra Františka a prožít s ním jedny netradiční Vánoce jako náhodní poutníci. (Když chtěl František v Grecciu slavit Boží narození, měl jistě v hlavě zkušenost z palestinského Betléma a možná i zážitek z římské baziliky Santa Maria Maggiore, kde je uchována část Ježíškových jeslí). Takto inspirován poprosil prostáček Boží sedláka, aby připravil v jeskyni stáj s volkem a oslíkem. Dobrý muž ještě přinesl seno a zhotovil jesle. My prokřehlí poutníci pozorujeme, jak ze všech stran přicházejí bratři, muži i ženy z okolí si připravují svíce a pochodně. Přichází světec, noc je jasná, cítíme se blaženě, dokonce i zvířata se usmívají. Les zní písněmi a od skal se odráží jásot. Přes ramena nakukujeme, jak kněz u jeslí slaví mši svatou a oči-

Betlém udělaný z italských těstovin

vidně zakouší netušenou útěchu. Evangelium zpívá jáhen František, pak usedáme na jakýsi trám a nasloucháme jeho homilii. Káže o narození chudého Krále a blahořečí městečku Betlému. Často, když chce vyslovit jméno »Ježíš«, říká plný převeliké lásky »Děťátko betlémské«. A když vyslovuje slovo »Betlém«, zní to jako mečení jehňátka. Víc než slovy přetékají jeho ústa láskou. Když vyslovoval jméno »Děťátko betlémské« nebo »Ježíš«, olizoval rty jazykem, jako by chtěl ještě názorněji ukázat sladkost tohoto jména. Nastalo proměňování, a hle: v jesličkách se ukázalo živé děťátko! Všichni byli užaslí. Jistý muž zase ve vidění spatřil v jesličkách neživého chlapečka, jak k němu přistupuje Boží světec a dítě budí jako z hlubokého spánku. A nebylo nevýstižné toto zjevení; vždyť Ježíš byl v mnoha srdcích zapomenut. Milostí Boží ho v jejich srdcích svatý služebník František probudil a znovu uvedl do jejich vědomí. Když slavnost skončila, odcházeli všichni domů plni nevýslovné radosti. Každý si chtěl vzít s sebou nějakou upomínku, a tak si lidé brali seno z jeslí v naději, že si přinesou požehnání do svých domovů; a skutečně, po přiložení tohoto sena byli uzdravováni lidé i dobytek.

Vracíme se v čase zpět, z výletu do Greccia, kde lidé poprvé slavili Vánoce jako živý betlém. Dnes když stojíme na onom posvátném místě, nenajdeme seno pro dobytek, ale potravu ke spáse člověka: Tělo našeho Pána Ježíše Krista. Nad jeskyní byl vystavěn kostelík sv. Františka, aby si lidé uvědomili, jak je nám Bůh skrze eucharistii blízko. Postupně vznikl areál s františkánským klášterem, kostelem Panny Marie a farním kostelem sv. Michaela archanděla. Pokud zavítáte do tohoto sanktuária, navštivte i muzeum jesliček, kde mají betlémy z celého světa (<http://www.visitgreccio.com/attrazione/il-museo-dei-presepi>).

Papež Benedikt XVI. o Vánocích v Grecciu říká: „Tento obraz popisuje s velkou přesností to, co Františkova živá

Betlém vyřezaný ze špaluku dřeva

víra a láska ke Kristovu lidsrví předala křesťanskému svátku Vánoce: objev, že Bůh se zjevuje v drobných údech Dítěte Ježíše. Díky svatému Františkovi tak mohl křesťanský lid vnímat, že o Vánocích se Bůh stal opravdu Emmanuelem, Bohem-s-námi, od něhož nás neodděluje žádná bariéra a žádná dálka. V onom Dítěti se Bůh stal každému z nás tak blízkým, tak bližním, že jej můžeme oslovovat „Ty“ a navazovat s ním důvěrný vztah hlubokého citu, stejně jako to děláme u novorozeného dítěte. V onom dítěti se totiž zjevuje Bůh - láska: Bůh přichází bezbranný, bezmocný, protože nás nechce uchvátit takřikajíc z vnějšku, ale spíše má v úmyslu být ve svobodě člověkem přijat. Bůh se stává bezbranným Dítětem, aby přemohl lidskou pychu, násilí, žádost po majetku. V Ježíši Bůh přijal tuto miznou a odzbrojující situaci, aby nás přemohl láskou a dovedl nás k naší pravé identitě.“

Přeji všem čtenářům nevýslovnou radost z Božího narození a žasneme, jak je nám Bůh blízko. Požehnané vánoční svátky.

P. Vojtěch Dvouletý, OFMcap

**Foto na titulní straně:
Živý Betlém v Grecciu**

Zachránce, Bůh náš, se zrodil

Jásot jasný slyš nocí znít:
Zachránce, Bůh náš, se zrodil!
Pán, jež toužebně čeká svět,
k člověka bídě se sklonil.
Lidem, hled', z husté noční tmy
svit hvězdy předivně září.
Slávu teď Pána nad pány
chová zde Matka Máří.
Otcovo Světlo ze světla
temnoty naše proniká;
žasni a věř: Bůh v člověka
v bídu jeho se obléká.
Jezu, jen tobě buď chvála,
Bože náš z Panny zrozený,
těž Otci, Duchu buď vzdána,
věčně na nebi, na zemi.

Hymnus z benediktinského antifonálu

Modlitba u jesliček

Pane Ježíši Kriste,
který ses narodil v Betlémě,
přijď mezi nás!
Přijď do mé duše a proměň ji.
Přijď do našich rodin a obnov je.
Dej ať se já i my všichni
staneme živoucími osobami,
v nichž je přítomná tvá láska,
která proměňuje svět.
Amen

(Benedikt XVI.)

František káže zástupu, užaslému u prázdných jesliček.
Při proměňování se v jesličkách ukáže přítomnost živého dítěte.

Je tam a spí, jako tehdy v Betlémě,
jako každé dítětko na této zemi.

Kdo je to? Kdo ho tam položil? Odkud přišlo?
Kde jsou Maria a Josef?

František už řekl všechno:

„O této noci bylo tělo člověka navždy oslaveno.
Boží Syn ho přijal, narodil se jako člověk, jako jeden z nás,
aby s námi byl až do konce časů.
Je to náš chudý Pán, syn Marie.
Pojďme, klanějme se mu.“

Sklání se u jesliček a bere do rukou dítětko,
aby ho ukázal překvapeným a šťastným lidem.

Aby se i Vám o letošních Vánocích zjevil Boží Syn,
aby Bůh odkryl „masku“
přísného a nesmiřitelného Soudce
a ukázal světu „tvář“ Dítěte Ježíše,
z něhož můžeme čerpat svou nevinnost i odvahu,
věrnost i lásku.

Kéž v Eucharistii prožíváme
Kristovu přítomnost ve svých srdcích.

To vše Vám přeji a u jesliček vyprošuji
Vaši čeští misionáři z Chicaga

Mons. Dušan Illadič

Fr. Vojtěch Dvořák

LITURGICKÁ ČTENÍ

4.neděle adventní - 23. prosince 2018

1. ČTENÍ - Mich 5, 1-4a

Čtení z knihy proroka Micheáše.

Toto praví Hospodin: „A ty, Betléme Efratský, malíčký jsi mezi judskými rody, z tebe mi vyjde ten, který bude vládcem v Izraeli, jeho původ je od pradávna, od věčnosti. Proto je Hospodin opustí až do doby, kdy rodička porodí; potom se zbytek jeho bratrů vrátí k synům Izraele. Bude stát a pást v Hospodinově síle, ve velebnosti jména Hospodina, svého Boha, oni pak budou požívat míru, neboť jeho moc se rozšíří až do končin země. On sám pak bude pokojem.“

2. ČTENÍ - Žid 10, 5-10

Čtení z listu Židům.

Bratři! Když Kristus přicházel na svět, řekl: „Dary ani oběti jsi nechtěl, ale připravils mi tělo. V celopalech a v obětech za hřích jsi neměl zálibu. Proto jsem řekl: Tady jsem, abych plnil. Bože, tvou vůli, jak je to o mně psáno ve svitku knihy.“ Po prvních slovech: „dary ani oběti, celopaly ani oběti za hřích jsi nechtěl a neměls v nich zálibu“ - a přece to všechno se obětuje podle Zákona - hned dodává: „Tady jsem, abych plnil tvou vůli.“ To první ruší, aby ustanovil to druhé. A touto „vůlí“ jsme posvěceni obětováním těla Ježíše Krista jednou provždy.

EVANGELIUM - Lk 1, 39-45

Slova svatého evangelia podle Lukáše.

V těch dnech se Maria vydala na cestu a spěchala do jednoho judského města v horách. Vešla do Zachariášova domu a pozdravila Alžbětu. Jakmile Alžběta uslyšela Mariin pozdrav, dítě se radostně pohnulo v jejím lůně. Alžběta byla naplněna Duchem svatým a zvolala mocným hlasem: „Požehnaná tys mezi ženami a požehnaný plod života tvého! Jak jsem si zasloužila, že matka mého Pána přišla ke mně? Vždyť jakmile zazněl tvůj pozdrav v mých uších, dítě se živě a radostně pohnulo v mém lůně! Blahoslavená, která jsi uvěřila, že se splní to, co ti bylo řečeno od Pána!“

Slavnost narození Páně 25. prosince 2018

1. ČTENÍ - Iz 9, 1-3, 5-6

Čtení z knihy proroka Izaiáše.

Lid, který chodil ve tmě, vidí veliké světlo, obyvatelům temné země vychází světlo. Dáváš mnoho jásotu, zvětšuješ radost: veselí se před tebou, jako se jásá o žních, jako plesají ti, kdo se dělí o kořist. Neboť jho, které ho tížilo, hůl na jeho šíji a bodec jeho otrokaře jsi zlomil jako za midjanských dnů. Hle, dítě se nám narodilo, syn je nám dán, vládu má na svém rameni a dostal jméno podivuhodný rádce, mocný Bůh, věčný otec, kníže pokoje. Jeho vládaťství vzroste a pokoje nebude konce: bude vládnout na Davidově trůně a v jeho království, aby je upevnil a utvrdil právem a spravedlností od tohoto času až navěky! Zaslouží si horlivost Hospodina zástupů.

2. ČTENÍ - Tit 2, 11-14

Čtení z listu svatého apoštola Pavla Titovi.

Projevila se Boží dobrota, která přináší spásu všem lidem. Vede nás k tomu, abychom se odfekli bezbožného života i světských žádostí a žili v tomto nynějším věku rozvážně, spravedlivě a zbožně a přitom očekávali v blažené naději slavný příchod našeho velikého Boha a spasitele Krista Ježíše. On vydal sám sebe za nás, vykoupil nás z každé špatnosti a očistil si nás, abychom byli jeho vlastním lidem, horlivým v konání dobrých skutků.

EVANGELIUM - Lk 2, 1-14

Slova svatého evangelia podle Lukáše.

V těch dnech vyšlo nařízení od císaře Augusta, aby se v celé říši provedlo sčítání lidu. To bylo první sčítání a konalo se, když byl v Sýrii místodržitelem Kvírinus. Šli tedy všichni, aby se dali zapsat, každý do svého města. Také Josef se odebral z galilejského města Nazareta vzhůru do Judska do města Davidova, které se jmenuje Betlém, protože byl z rodu a kmene Davidova, aby se dal zapsat spolu s Marií, sobě zasnoubenou ženou, která byla v požehnaném stavu. Když tam byli, naplnil se jí čas, kdy měla porodit. A porodila svého prvorozeného syna, zavinula ho do plének a položila do jesli, protože v zájezdním útulku nebylo pro ně místo. V té krajině nocovali pod širým nebem pastýři a střídali se na hlídce u svého stáda. Najednou u nich stál anděl Páně a sláva Páně se kolem nich rozzářila a padla na ně veliká bázeň. Anděl jim řekl: „Nebojte se! Zvěstuji vám velikou radost, radost pro všechnen lid: V městě Davidově se vám dnes narodil Spasitel - to je Kristus Pán. To bude pro vás znamením: Naleznete děťátko zavinuté do plének a položené v jeslích.“ A náhle bylo s andělem celé množství nebeských zástupů a takto chválili Boha: „Sláva na výsostech Bohu a na zemi pokoj lidem, v kterých má Bůh zalíbení.“

Když andělé odešli od pastýřů do nebe, řekli si pastýři mezi sebou: „Pojďme tedy do Betléma podívat se na to, co se tam stalo, jak nám Pán oznámil!“ Pospíchali tam a našli Marii a Josefa i děťátko položené v jeslích. Když ho uviděli, vypravovali, co jim bylo o tom dítěti pověděno. Všichni, kdo to slyšeli, podivili se tomu, co jim pastýři vyprávěli. Maria však to všechno uchovávala v srdci a rozvažovala o tom. Pastýři se zas vrátili. Velebili a chválili Boha za všechno, co slyšeli a viděli, jak jim to bylo řečeno.

Svátek Svaté Rodiny - 30. prosince 2018

1. ČTENÍ - 1 Sam 1, 20-22, 24-28

Čtení z první knihy Samuelovy.

Anna počala, a když uplynul čas, porodila syna, dala mu jméno Samuel a pravila: „Od Hospodina jsem si ho vyžádala.“ Muž Elkan a celá jeho rodina odešli, aby obětovali Hospodinu výroční oběť a splnili svůj slib. Ale Anna neodešla. Řekla totiž svému muži: „Přivedu chlapce, až ho odstavím, aby se ukázal před Hospodinem a zůstal tam navždy.“ Když odstavila Samuela, přivedla ho s sebou do Hospodinova domu v Silo, s tříročním býčkem, s jednou měřicí mouky a s měchem vína: chlapec byl ještě malý. Porazili býka a přivedli chlapce k Helimu. Anna řekla: „Prosím, můj pane, jako že jsi živ, můj pane, já jsem ta žena, která stála tady u tebe a modlila se k Hospodinu. Za tohoto chlapce jsem se modlila, a Hospodin vyslyšel mou žádost, jak jsem ho prosila. A proto také já ho odevdávám Hospodinu na všechny dny, po které bude živ - je odevdán Hospodinu.“ I klaněli se tam Hospodinu.

2. ČTENÍ - 1 Jan 3, 1-2.21-24

Čtení z prvního listu svatého apoštola Jana.

Milovaní! Hled'te, jak velikou lásku nám Otec projevil, že se nejen smíme nazývat Božími dětmi, ale že jimi také jsme! Proto nás svět nezná, že nepoznal jeho. Milovaní, už teď jsme Boží děti. Ale čím budeme, není ještě zřejmé. Víme však, že až on se ukáže, budeme mu podobní, a proto ho budeme vidět tak, jak je. Milovaní, jestliže nás svědomí neobviňuje, dodá nám to radostné důvěry v Boha a dostaneme od něho všechno, zač prosíme, protože zachováme jeho přikázání a konáme, co je mu milé. A to je to jeho přikázání: abychom věřili ve jméno jeho Syna Ježíše Krista a navzájem se milovali, jak nám to nařídil. Kdo zachovává jeho přikázání, zůstává v Bohu a Bůh v něm. A že v nás zůstává, poznáváme podle Ducha, kterého nám dal.

EVANGELIUM - Lk 2, 41-52

Slova svatého evangelia podle Lukáše.

Ježíšovi rodiče putovali každý rok do Jeruzaléma na velikonoční svátky. Když mu bylo dvanáct let, vydali se tam na svátky jako obvykle. A když ukončili sváteční dny a vraceli se domů, zůstal chlapec Ježíš v Jeruzalémě, a jeho rodiče to nezpazorovali. V domněni, že je ve skupině poutníků, ušli den cesty; teprve potom ho hledali mezi příbuznými a známými. Když ho nenašli, vrátili se do Jeruzaléma a hledali ho. Po třech dnech ho našli v chrámě, jak sedí uprostřed učitelů, poslouchá je a dává jim otázky. Všichni, kdo ho slyšeli, žasli nad jeho chápavostí a nad jeho odpověďmi. Když ho rodiče uviděli, celí se zarazili a jeho matka mu řekla: „Dítě, proč jsi nám to udělal? Hle, tvůj otec i já jsme tě s bolestí hledali.“ Odpověděl jim: „Proč jste mě hledali? Nevěděli jste, že já musím být v tom, co je mého Otce?“ Ale oni nepochopili, co jim tím chtěl říci. Potom se s nimi vydal na zpáteční cestu, šel do Nazareta a poslouchal je. Jeho matka to všechno uchovávala ve svém srdci. Ježíš pak prospíval moudrostí, věkem a oblibou u Boha i u lidí.

Matky Boží, Panny Marie

1. ledna 2019

1. ČTENÍ - Nm 6, 22-27

Čtení ze čtvrté knihy Mojžíšovy.

Hospodin řekl Mojžíšovi: „Řekni Árónovi a jeho synům: Tak budete žehnat izraelským synům; budete jim říkat: 'Ať tobě Hospodin požehná a ochraňuje tě! Ať tobě Hospodin ukáže svou jasnou tvář a je ti milostivý! Ať Hospodin obrátí k tobě svou tvář a dopřeje ti pokoje!' Budou vzývat moje jméno nad izraelskými syny a já jim požehnám.“

2. ČTENÍ - Gal 4, 4-7

Čtení z listu svatého apoštola Pavla Galaťanům.

Bratři! Když se naplnil čas, poslal Bůh svého Syna, narozeného ze ženy, podrobeného Zákonu, aby vykoupil lidi, kteří podléhali Zákonu. Tak jsme byli přijati za syny. A protože jste synové, poslal nám Bůh do srdce Ducha svého Syna, Ducha, který volá: „Abba, Otče!“ Už tedy nejsi otrok, ale syn a jako syn také dědic skrze Boha.

EVANGELIUM - Lk 2, 16-21

Slova svatého evangelia podle Lukáše.

Pastýři pospíchali do Betléma a našli Marii a Josefa i děťátko položené v jeslích. Když ho uviděli, vypravovali, co jim bylo o tom dítěti pověděno. Všichni, kdo to slyšeli, podivili se tomu, co jim pastýři vyprávěli. Maria však to všechno uchovávala v srdci a rozvažovala o tom. Pastýři se zas vrátili. Velebili a chválili Boha za všechno, co slyšeli a viděli, jak jim to bylo řečeno. Když uplynulo osm dní a dítě mělo být obřezáno, dali mu jméno Ježíš, jak ho nazval anděl, než bylo počato v mateřském lůně.

Slavnost Zjevení Páně - 6. ledna 2019

1. ČTENÍ - Iz 60, 1-6

Čtení z knihy proroka Izaiáše.

Vstaň, rozsviť se Jeruzaléme, neboť vzešlo tvé světlo a Hospodinova velebnost září nad tebou! Hle, tma zahluje zemi a temnota národy, nad tebou však zazáří Hospodin, jeho velebnost se zjevuje nad tebou. Národy budou kráčet v tvém světle a králové v tvé vycházející záři. Rozhlédni se kolem a podívej se: ti všichni se shromáždili, přišli k tobě. Zdaleka přicházejí tvoji synové, na zádech jsou přinášeny tvoje dcerky. Spatříš to a zazáříš, radostí se zachvěje a rozšíří tvé srdce, neboť tě zalije bohatství moře, přinesou ti statky národů. Záplava velbloudů tě přikryje, dromedáři z Midjanu a Efy, přijdou všichni ze Saby, přinesou zlato a kadidlo, rozhlásí Hospodinovu slávu.

2. ČTENÍ - Ef 3, 2-3a. 5-6

Čtení z listu svatého apoštola Pavla Efesanům.

Bratři! Slyšeli jste, že Bůh mě pověřil pracovat pro vás na díle milosti. Ve zjevení mi totiž bylo oznámeno to tajemství. V dřívějších dobách to lidé tak nevěděli, ale nyní to bylo odhaleno z osvětlení Ducha jeho svatým apoštolům a kazatelům mluvícím pod vlivem vnuknutí: že totiž také pohané mají stejná dědická práva, že jsou údy téhož těla a že stejně i jim platí ona zaslíbení skrze Ježíše Krista, když uvěří kázání evangelia.

EVANGELIUM - Mt 2, 1-12

Slova svatého evangelia podle Matouše.

Když se Ježíš narodil v Betlémě v Judsku za času krále Heroda, přišli do Jeruzaléma mudrci od východu a ptali se: „Kde je ten narozený židovský král? Uviděli jsme jeho hvězdu na východě, a proto jsme se mu přišli poklonit.“ Když to uslyšel král Herodes, ulekl se a s ním celý Jeruzalém. Svolal všechny velekněze a učitele Zákona z lidu a vyptával se jich, kde se má Mesiáš narodit. Řekli mu: „V Betlémě v Judsku, neboť tak je psáno u proroka: 'A ty, Betléme v judské zemi, nejsi vůbec nejmenší mezi judskými předními městy, protože z tebe vyjde vládce, který bude panovat mému izraelskému lidu.'“ Tehdy si Herodes tajně zavolał mudrce a zevrubně se jich vyptal na dobu, kdy se ta hvězda objevila, poslal je do Betléma a řekl: „Jděte a důkladně se na to dítě vyptejte. Až ho najdete, oznamte mi to, abych se mu i já přišel poklonit.“ Když krále vyslechli, vydali se na cestu. A hle - hvězda, kterou viděli na východě, šla před nimi, až se zastavila nad místem, kde bylo dítě. Jakmile uviděli hvězdu, zaradovali se nevýslovnou radostí. Vstoupili do domu a spatřili dítě s jeho matkou Marií, padli na zem a klaněli se mu. Otevřeli své pokladnice a obětovali mu dary: zlato, kadidlo a myrhu. Ve snu dostali pokyn, aby se k Herodovi už nevraceli, proto se vrátili jinou cestou do své země.

ZPRÁVY Z VLASTI

Zprávy od 1. do 30. listopadu 2018

Politické události

Babišova vláda ustála ve Sněmovně pokus opozice o své svržení

Menšínová vláda hnutí ANO a ČSSD ustála ve Sněmovně pokus opozice o vyslovení nedůvěry. Po sedmi-hodinové debatě kabinet, podle očekávání, podpořili komunisté, koaliční sociální demokraté před hlasováním opustili sál. Šest opozičních stran chtělo vládu svrhnout kvůli posledním informacím v kauze Čapí hnízdo včetně údajného únosu syna premiéra Andreje Babiše (ANO) na Krym. Opoziční lídři po hlasování upozornili na to, že problémy kolem trestně stíhaného premiéra se dneškem nevyřešily. Babiš nevidí důvod pro změny ve vládě.

V tomto volebním období šlo o první hlasování dolní komory o vyslovení nedůvěry kabinetu. Konalo se necelých pět měsíců potom, co kabinet ANO a ČSSD získal díky podpoře KSČM ve Sněmovně důvěru.

Pro vyslovení nedůvěry se vyslovilo všech 92 poslanců ODS, Pirátů, SPD, KDU-ČSL, TOP 09 a STAN. Aby kabinet padl, opozice by musela pro návrh získat nejméně 101 hlasů. Kabinet podpořilo 90 poslanců z ANO a z KSČM, která vládu toleruje. Tři zákonodárci těchto uskupení byli omluveni. Všech 13 přítomných zákonodárců ČSSD opustilo před hlasováním jednací sál, další dva byli omluveni.

Opoziční lídři při jednání Sněmovny Babiše kritizovali,

zatěžuje podle nich vládu i zemi. Premiér se mimo jiné opřel do novinářů a zopakoval, že odstoupit nehodlá. Kritikům vzkázal, ať se ho pokusí porazit ve volbách. "Předseda vlády si udržel funkci, ale neudržel si důvěru většiny Poslanecké sněmovny," řekl po hlasování předseda ODS Petr Fiala. Vzhledem k odchodu ČSSD ze sálu si neumí představit, že by vláda mohla vydržet celé volební období, doplnil. Podle Fialy i dalších šéfů opozičních stran problém s trestním stíháním premiéra trvá a poškozuje Česko v zahraničí.

Předseda ČSSD Jan Hamáček zopakoval, že strana vládnímu projektu nadále věří, takže nemohla hlasovat proti němu. Odchodem ze sálu chtěli podle Hamáčka sociální demokraté vyjádřit to, že kabinet zatěžují problémy kolem Babiše. Očekává nicméně standardní pokračování vládní spolupráce.

Podnětem ke svolání schůze byla skrytě natočená reportáž. Seznam Zprávy s Andrejem Babišem mladším, který se svou matkou žije ve Švýcarsku. Obvinil v ní spolupracovníky svého otce, že ho drželi kvůli kauze Čapí hnízdo na ukrajinském Krymu anektovaném Ruskem. Premiér podle Babiše mladšího chtěl, aby opustil Česko právě kvůli případu, v němž oba čelí obvinění pro podezření z dotačního podvodu. Ministerský předseda to popírá. Syn podle něj trpí schizofrenií, musí se léčit a být pod dohledem. Lži o zmizelém synovi předsedy vlády nebo o jeho nedo-

brovném držení na Krymu měly od počátku za cíl pád vlády, prohlásil rovněž premiér Babiš v emotivním projevu u úvodu schůze Sněmovny, která měla na programu hlasování o nedůvěře jeho kabinetu. Babiš zopakoval, že kvůli této "pseudoaféře" nikdy neodstoupí.

Oslavy 17. listopadu - pieta na Národní byla vyhocená, květiny v koši řeší policie

Vzpomínkové akce připomínající listopadové události roku 1989 u památníku na pražské Národní třídě provázela napjatá atmosféra a několik incidentů. Kytice, kterou tam po půlnoci položil premiér Andrej Babiš a šéf SPD Tomio Okamura, hodili lidé do odpadkového koše. Tamtéž skončily i květiny, které na Národní poslal prezident Miloš Zeman. sám se žádných akcí na státní svátek neúčastní. Případem vyhozených květin se zabývá policie, která bude od majitelů zjišťovat, zda chtějí nahradit škodu. Vyhazování květin se nelíbí ani některým opozičním politikům, kteří s prezidentem či premiérem mají spory, podle jiných je to projev občanské nespokojenosti.

Mluvíci prezidenta Zemana Jiří Ovčáček označil demonstranty za fašistickou lůzu, kterou podporuje TOP 09. Proti jeho výroku se ohradil předseda TOP 09 Jiří Pospíšil. Na twitteru napsal, že s házením květin do koše nesouhlasí. Ovčáčkovi doporučil, aby zanechal primitivních výroků. Část opozičních politiků chápe vyhození květin od premiéra či prezidenta, považují to za důkaz nespokojenosti lidí. Další ale postup demonstrantů kritizovali. Poslankyně a starostka Prahy 2 Jana Černochová (ODS) vyhození květin označila za pri-

mitivní, lidovecký poslanec Marian Jurečka za zhovadilost. Opoziční politici se ale shodli na tom, že za vyhrocenou atmosféru je výrazně odpovědný i prezident a předseda vlády. Kritizovali také Babiše, že neměl odvahu jít položit kytici ve dne.

Na Národní třídě se vystřídali politici ANO, ČSSD, ODS, KDU-ČSL, TOP 09, Pirátů a STAN. Na předsedu ČSSD a vicepremiéra Jana Hamáčka desítky lidí hlasitě pískaly a i květiny, které Hamáček k památníku položil, se chystali lidé vyhodit do koše, ale nakonec na pietním místě zůstaly. Organizátoři shromáždění vyzvali přítomné, aby květiny nevyhazovali a ponechali akci klidný průběh.

Lidé děkovali bývalému předsedovi Senátu Milanu Štěchovi (ČSSD). "Jsem rád, že se lidé snaží držet ideály listopadu 1989, ale jsem nešťastný z toho, jak je dnešní společnost rozdělená," řekl Štěch novinářům. Podle STAN je 17. listopad den, který umožnil společnosti se svobodně vyvíjet a doufají, že to nebude v budoucnu nijak popíráno. Pro TOP 09 znamená 17. listopad návrat svobody, demokracie a právního státu. Babiš a Zeman podle TOP 09 tyto hodnoty pošlapávají. Podle šéfa ODS Fialy si lidé nepřipomínají jen události roku 1989, vyjadřují se i k současnosti. Rozumí těm, kteří vyhodili kytice některých politiků.

Lidé si také připomněli události roku 1939 spojené s uzavřením vysokým škol a smrtí studenta Jana Opletala na tradičním pietním aktu u Hlávkovy koleje. Výročí událostí z roku 1939 o 50 let později stálo na začátku sametové revoluce. Setkání se zúčastnili politici, studenti, pamětníci,

zástupci vysokých škol, akademické sféry i církví. Zazněly především apely na to, aby lidé nezapomínali na oběť studentů i na to, aby se jediný mezinárodní svátek s českými kořeny vrátil do českých kalendářů.

Vláda odmítla účast na globálním paktu OSN o migraci

Vláda podle očekávání odmítla účast na globálním paktu OSN o migraci. ČTK to sdělil premiér Andrej Babiš (ANO). Společně s ministrem zahraničí Tomášem Petříčkem (ČSSD) už odmítavý postoj avizovali před časem. Podle stanoviska, které připravilo ministerstvo zahraničí, vadí Česku na dokumentu to, že se do něj nedostaly některé jeho priority, mimo jiné jasné rozlišení mezi legálními a nelegálními migranty nebo označení nelegální migrace za nežádoucí.

Globální pakt o migraci by měly státy OSN přijmout na konferenci v Marrakéši v první polovině prosince, v lednu ho formálně potvrdí Valné shromáždění OSN. Sněmovna v září vyzvala vládu, aby jí do poloviny listopadu sdělila, s jakým stanoviskem čeští zástupci do Maroka pojedou. Opoziční ODS a SPD tehdy neprosadily svá usnesení, která by vyzývala vládu k odmítnutí úmluvy.

Podle stanoviska, které po zasedání kabinetu vypracovala česká diplomacie, kompakt zastírá rozdíly mezi legálními a nelegálními migranty, a tím podněcuje k větší migraci, včetně migrace nelegální. Černínský palác také upozornil na to, že v závěrečném textu dokumentu chybí jasné stanovisko, že nelegální migrace je nežádoucí, které Česko při jednání prosazovalo. Do závěrečného textu dokumentu se pak nepodařilo prosadit usne-

sení navrhované Evropskou unií, které by mluvilo o nucených návratech nelegálních migrantů jako o legitimní součásti migrační politiky.

Podle zprávy česká vláda původně uvažovala o přijetí globálního paktu s výhradami. Vzhledem k obavám z toho, že tyto výhrady přestanou být relevantní v okamžiku, kdy by byl pakt schválen, se ale kabinet rozhodl k úmluvě nepřipojit.

Pakt OSN o migraci bude nezávazný. Země, do kterých migranti směřují, ale k němu vyjadřují výhrady. Loni oznámily ustoupení od úmluvy Spojené státy. Letos uvedly Rakousko, které tento půlrok předsedá EU, a Maďarsko, že se k dokumentu nepřipojí. Výhrady k paktu mají také Polsko, Itálie, Švýcarsko či Japonsko.

Zeman se vyslovil pro posílení české mise v Afghánistánu

Prezident Miloš Zeman se vyslovil pro posílení české vojenské přítomnosti v Afghánistánu. V asijské zemi se bojuje za minimalizaci teroristické hrozby v Evropě, řekl na velitelském shromáždění české armády. Odchod z Afghánistánu by podle něj znamenal, že čeští vojáci, kteří v tamním konfliktu zahynuli, padli zbytečně. Podle premiéra Andreje Babiše je třeba urychlit modernizaci zastaralé vojenské techniky, zmínil nákup bojových vozidel pěchoty, děl a vrtulníků. Chce při tom zohlednit strategické partnery ČR a podpořit domácí průmysl. Podle ministra obrany Lubomíra Metnara (za ANO) bude otázka nákupu mobilních radiolokátorů MADR za asi 3,5 miliard korun vyřešen do konce roku.

Zeman misi v Afghánistánu podpořil. "Jako prezident a

jako vrchní velitel ozbrojených sil budu podporovat i její případné navýšení, protože se domnívám, že jediné tímto způsobem, a nikoli ústupem z boje, dokážeme bojovat proti islámskému terorismu," řekl.

Odmítl tvrzení, že působení v Afghánistánu nemá mandát Rady bezpečnosti OSN, podle něj rada alianční misi jednomyslně schválila v roce 2014. Zdůraznil také, že cílem operace není přinést do Afghánistánu demokracii, ale bojovat proti terorismu. Zeman rovněž varoval před stažením z Afghánistánu, protože tamní armáda podle něj není připravená chránit zemi. "Afghánská armáda bojeschopná není, a i když cvičíme speciální jednotky afghánské armády, bude to ještě dlouhý proces," řekl. Nepřipravenost afghánské armády podle něj dokládá skutečnost, že hnutí Taliban dokázalo dobýt několik velkých měst, která se dostala zpět pod kontrolu afghánské vlády jen díky protiútokům aliančních jednotek. "Zanechme iluzi, že když odejdeme z Afghánistánu, někdo nás nahradí. Jsme odsouzeni k tomu tam zůstat v zájmu naší civilizace, chceteli euroamerické civilizace, která není založena na náboženské nenávisti, která se nesnaží vraždit nevěřící a civilní obyvatelstvo," řekl prezident.

Stát chystá povinné kontroly zraku řidičů, problémy má 71 procent

Zhruba 71 procent řidičů má problémy se zrakem. Řidiči se špatným zrakem jsou stejně nebezpeční jako lidé za volantem pod vlivem alkoholu nebo drog. Vyplývá to z průzkumu osvětového projektu

Slepi vrazi, který podporují Autoklub ČR společně s mezinárodní automobilovou federací (FIA), BESIP, firma Zeiss a Živnostenskou komorou českých optiků. Stát kvůli tomu připravuje zavedení povinných kontrol zraku u řidičů.

Svůj zrak si v rámci měření provedené platformou proměřilo 4298 lidí. Ukázalo se, že 71 procent z testovaných potřebuje korekci zraku, přičemž 46 procent z nich se tímto problémem nijak nezabývá nebo má nesprávnou korekci. Z měření dále vyplynulo, že 68 procent řidičů nebylo v uplynulém roce na oční kontrole a zhruba 53 procent z nich se domnívá, že má zrak v pořádku.

"Víme, že v roce 2017 došlo k 103.821 dopravním nehodám. Z toho téměř 5000 s přispěním alkoholu či drog. A víme i to, že řidičů, kteří špatně vidí, je mnohem více než těch pod vlivem návykových látek. Nebezpeční jsou zhruba stejně, ale jejich havárie nikdo neneviduje," uvedl v tiskové zprávě prezident Autoklubu České republiky Jan Šťovíček.

Zákonodárci proto aktuálně připravují novelu zákona o silničním provozu, která počítá se zavedením povinných kontrol zraku při výměně řidičského průkazu. "Musím zdůraznit, že nechceme zatěžovat ani lékaře, ani pacienty zbytečnou byrokracií, ale jde o prevenci dopravních nehod pro nás všechny, řidiče i neřidiče. Už jen při špatně naměřené půl dioptrie zaregistruje oko řidiče chodce místo z 200 metrů až ze 100, což znatelně snižuje možnost adekvátní reakce," dodal poslanec a předkladatel novely Jan Birke (ČSSD).

Ze Slovenska

**Slovenští exministři
půjdou poprvé v historii za
mříže. Dostali tvrdé tresty**

Slovenský soud poslal do vězení bývalé ministry. Někdejší členové vlády si mají odsedět devět a jedenáct let za korupci při zadávání veřejných zakázek. Žádný slovenský exministr dosud za mříže nemusel.

Na 11 let poslal Nejvyšší soud za mříže bývalého ministra výstavby a regionálního rozvoje Mariána Januška. Jeho nástupce Igor Štefanov dostal devět let. Oba se podle soudu dopustili machinací s veřejnými zakázkami a zneužití pravomoci veřejného činitele. Kromě odpykání trestu odnětí svobody musí každý odsouzený zaplatit pokutu ve výši 30 tisíc eur (780 tisíc korun) a pět let po propuštění se nemohou ucházet o funkci ve státní správě.

V roce 2007 za první vlády Roberta Fica ministři za Slovenskou národní stranu (SNS) vypsalí tendr na poradenské a právní služby při čerpání eurofondů v hodnotě v přepočtu 3,6 miliardy korun tak, že ho vyvěsili na nástěнку umístěnou na chodbě ministerstva. To bylo podle soudu v rozporu se zákonem.

Nabídku zaslalo pouze jedno konsorcium, které následně výběrové řízení také vyhrálo. Tendr byl sice záhy zrušen, konsorcium blízké tehdejšímu šéfovi SNS Jánovi Slotovi na něm ale podle médií i tak stačilo vydělat v přepočtu 78 milionů korun.

**Slovensko za pět let
přestane dotovat
těžbu hnědého uhlí**

V roce 2023 přestane Slovensko dotovat těžbu hnědého uhlí. Oznámil to slovenský ministr hospodářství Peter

Žiga po setkání zemí V4 v Bratislavě. Dotace ve výši asi 115 milionů eur (téměř tři miliardy korun) na těžbu hnědého uhlí platí spotřebitelé elektrické energie v cenách elektřiny. „Rok 2023 znamená, že obecný hospodářský zájem skončí. To však neznamená, že doly skončí. Doly mohou dále fungovat na tržním principu,“ konstatoval Žiga. Právě za pět let podle ministra skončí také životnost elektrárny Nováky, která vyrábí energii právě z hnědého uhlí.

Dřívější zastavení dotací považuje ministr za nereálné. „Musíme zabezpečit sociální smír v regionu horní Nitry. Musíme těm lidem říct, jaké alternativy pro ně máme,“ upozornil. O budoucnosti regionu horní Nitra jedná Slovensko také s Evropskou komisí (EK). „Chceme představit konkrétní projekty, kterými zabezpečíme nový ekonomický rozvoj pro tento region,“ potvrdil místopředseda EK pro energetiku Maroš Šefčovič. Hnědé uhlí se na Slovensku těží ve větší míře jen v dolech na horní Nitře. Ostatní naleziště jsou bezvýznamná. V dolech na horní Nitře se navíc těží hlubinně, což je velmi drahé. Vládní strana Směr se snažila udržet těžbu hlavně z hlediska svého sociálního programu.

Ekonomika

**Na žebříčku zemí v Evropě
dle příjmu si ČR
polepšila na 23. místo**

Česko si letos, v pořadí zemí podle úrovně průměrné kupní síly na obyvatele, polepšilo v Evropě o tři příčky na 23. Místo. Poprvé tak ČR přeskočila Řecko. Vyplyvá to ze studie GfK Kupní síla Evropy 2018, která mapuje kupní sílu 42 evropských zemí. „Zvýšení průměrné kupní síly obyvatel ČR v roce 2018 je dáno jednak

ekonomickým růstem, významnou měrou se však vůči zbytku Evropy projevilo také zvýšení kursu koruny vůči euru, umožněné zrušením měnových intervencí ČNB v dubnu předchozího roku,“ uvedl konzultant GfK František Diviš.

Česko letos předstihlo Slovensko, Lotyšsko a Řecko. V případě Řecka se tak stalo vůbec poprvé roku 1990. Kupní síla ČR dosahuje 66,4 procenta evropského průměru. Z bývalých zemí východního bloku Česko zaznamenalo letos třetí nejlepší výsledek po Slovinsku, kde je kupní síla na 82 procentech evropského průměru a Estonsku (66,5 pct). Na prvním místě zůstalo Lichtenštejnsko, kde tento ukazatel dosahuje 457,9 procenta. Druhé je Švýcarsko. Na opačném pólu figurují východoevropské země Moldávie s necelými 13 procenty evropského průměru a Ukrajina (9,2 pct).

**Úroda hroznů
je nadprůměrná,
počasí uškodilo jen
raným odrudám**

Letošní úroda hroznů je nadprůměrná, jejich kvalita je až na rané odrůdy navzdory obavám z vlivu horkého počasí výborná. Shodují se na tom zástupci Vinařského fondu i Vinařské unie, která sdružuje největší výrobce vína v Česku. Informovali o tom v tiskových zprávách. „Množství sklizených hroznů je oproti desetiletému průměru o cca 30 procent vyšší. Po dvou, na množství sklizených hroznů horších letech, se jedná o nadprůměrnou sklizeň,“ uvedl ředitel Vinařského fondu Jaroslav Machovec.

V létě měli mnozí obavy o kvalitu úrody kvůli suchému a nadprůměrně teplému počasí. Při teplotách nad 30 stupňů se

réva dostává do latentního stavu, kdy se asimilační procesy zastavují, v bobulích se netvoří cukry a snižují se kyseliny. Nakonec ale počasí poznamenalo pouze rané odrůdy. „Rané odrůdy proto neměly očekávanou cukernatost a měly dost snížený obsah kyselin. Zářijové srážky přinesly zlepšení situace alespoň pro odrůdy dozrávající později, na přelomu září a října. U nich byla cukernatost vysoká až velmi vysoká včetně modrých odrůd,“ uvedl ředitel vinařství Habánské sklepy Josef Svoboda. Letošní ročník bude podle prvních odhadů i podle hodnocení mladých vín mimořádný hlavně kvalitou červených vín. „Bude obecně charakteristický vyšší cukernatostí, nízkými kyselinami a vysokým pH, díky čemuž bude více přívlastkových vín,“ uvedl ředitel Vinařství Lahofer Petr Chalupecký.

**Exportéři: Vývoz z ČR
letos dosáhne
rekordní 4,3 bilionu Kč**

Vývoz zboží z České republiky do zahraničí by měl letos vzrůst o dvě procenta na nový rekord 4,3 bilionu korun po loňských 4,2 bilionu Kč. Bilance zahraničního obchodu by měla být opět kladná a dosáhnout plusu na úrovni 375 miliard korun po 443 miliardách korun loni. Na Exportním fóru v Mladých Bukách na Trutnovsku to ČTK řekl místopředseda Asociace exportérů Otto Daněk. Pro rok 2019 asociace další růst exportu nečeká.

Viceguvernér ČNB Mojmir Hampl na fóru uvedl, že česká ekonomika zpomaluje a přibližuje se k rovnováze. „Vůz (české ekonomiky) jel vyšší než konstrukční rychlostí. Možná se přibližujeme rychlosti, která je udržitelná. Otázka pro mě je, zda brzdíme

dost," řekl. Slabší kurz koruny podle něj sice ekonomice spontánně přidává plyn, ale výrobci jej neumí transformovat do vyšší výroby mimo jiné proto, že trh práce je vyčerpáný.

Dosud nejvyššího objemu exportu čeští výrobci podle Daňka letos dosáhnou přesto, že se nyní potýkají s výrazným nedostatkem pracovníků. "Už více než dva roky trpíme nedostatkem pracovních sil," uvedl. Odhadl, že firmám nyní chybí až 400.000 pracovníků. Konkurenceschopnost českých výrobků v cizině podle Daňka snižuje i rychlý růst mezd, za kterým zaostává růst produktivity. "Někteří exportéři se tak dostávají do problémů se ziskovostí svých výrobků," podotkl.

Kurzovní lístek

26. 11. 2018 (střed)

EUR, 1	25,920
Kanada, 1	17,268
USA, 1	22,808

Kultura

Ceny Paměti národa dostali političtí vězni a přeživší holokaustu

Ceny Paměti národa v Národním divadle v Praze obdrželi za své statečné postoje čtyři lidé. Mezi oceněnými je protikomunistický odbojář a politický vězeň Jiří Světlík, Milena Blatná, jež pomáhala vězňům v uranových dolech, bývalá politická vězenkyně Helena Kociánová, která přišla den před propuštěním o nohu při pomoci spoluvězenkyni, a Marta Szilárdová, která přežila holokaust a zachránila život sestře během pochodu smrti. Ocenění uděluje obecně prospěšná společnost Post Bellum od roku 2010 pamětníkům zlomových momentů minulého století. "Každý rok oceňujeme osobnosti, které v životě prokázaly, že čest, svoboda a

lidská důstojnost nejsou jen prázdná slova," řekla za pořadatelskou organizaci Post Bellum Jana Holcová.

Čtyřadevadesátiletý Světlík strávil deset let a dva měsíce v pracovních táborech a věznicích za pomoc politickým vězňům. Byl zapojený do činnosti skupiny lidí, která vězňům v uranových dolech sháněla jídlo a předávala dopisy příbuzným odsouzených. V roce 1952 byl coby osmdesátiletý muž zatčen a odsouzen za vyzvědačství a velezradu na 20 let, propuštěn byl v roce 1962 na amnestii. U soudu mu přitížilo i to, že byl v roce 1944 odsouzen nacistickým soudem za napomáhání nepříteli a přípravu velezrady. Pro komunistické soudce to byl důkaz toho, že když bojoval proti Hitlerovi, bojuje i proti Stalinovi.

Laureáti letos převzali jako ocenění stříbrnou medaili s vyobrazením lva. Ocenění si navíc mohli vybrat píseň, kterou na jejich počest zahrál orchestr na pódiu. Zazněly tak například píseň Šáteček, kterou složil bývalý politický vězeň Jindřich Hartl, Fibichova V podvečer nebo lidová Už se ten Tálinskej rybník nahání. Laureáty jako každý rok vybralo 6000 takzvaných badatelů, kteří se registrovali jako uživatelé internetové Paměti národa. Mezi nimi převažují dokumentaristé, učitelé, studenti, žáci a novináři. Z užších nominací laureáty zvolili lidé z Klubu přátel Paměti národa a Kolegia Paměti národa – zhruba 2500 podporovatelů Paměti národa z České republiky a Slovenska.

Jindřichův Hradec představuje největší sbírku jihočeských betlémů na světě

Největší sbírku jihočeských betlémů na světě představuje Muzeum Jindřichohradecka.

Kolekce čítá 120 kusů, od nejmenších po dvoumetrové. Lidé mohou poprvé vidět i rozměrnější díla, která se nevešla do stálé expozice. Začátkem prosince bude ve městě festival betlémů. ČTK to řekla Marie Hazuková, mluvčí Muzea Jindřichohradecka, které má ve sbírkách 63.000 předmětů. Výstava potrvá do 6. ledna.

Jihočeské jesličky shromažďuje etnografka muzea Alexandra Zvonařová přes 20 let. Ve sbírce jsou betlémy vyřezávané ze dřeva, keramické, z rybích šupin, paličkované či z těsta. Výstava připomíná letošních 100 let od smrti jindřichohradeckého punčochářského mistra Tomáše Krýzy, který je autorem největšího lidového mechanického betlému na světě. Jeho betlém je největším lákadlem muzea a skládá se z téměř 1400 částí, z toho 133 je pohyblivých, a zabírá na 60 metrů čtverečních. Vznikal přes 60 let, muzeum ho dva roky renovuje.

V Brně se otevřelo

Janáčkovovo divadlo,

začal festival Janáček Brno

Zástupci vedení města Brna a Národního divadla Brno slavnostně otevřeli Janáčkovovo divadlo po rekonstrukci za 700 milionů korun. Hotový je sál i prostory pro diváky, za provozu se bude pracovat na zázemí herců nebo na střeše. Novinářům to řekl ředitel divadla Martin Glaser. Při otevření začal třítydenní festival Janáček Brno, který do 5. prosince představí skladatelovo kompletní jevištní dílo. Festival zahájila premiéra Příhod lišky Bystroušky.

Cílem rekonstrukce bylo zlepšení zázemí divadla, sociálních zařízení, střechy, modernizace interiérů a diváckých prostor i bufetu. Počítá také s opravami jevištních technologií i s rekonstrukcí rozvodů.

"Tři patra jsou kompletně hotova a schází nám detaily jako informační systém. Příštích pár měsíců dokončíme zbylá patra, další šatny, zkušebny a kanceláře pro vedení opery," dodal Glaser.

Sport

Tenistky porazily USA a pojedenačtí vyhráli Fed Cup

České tenistky vyhrály po šesté za osm let a pojedenačtí v historii Fed Cup. Hrdinkou finále se při nachlazení Petry Kvitové stala Kateřina Siniaková, která v pražské O2 areně získala dva body a zasloužila se o triumf nad americkými obhájkyňmi titulu 3:0 na zápasy. Vítězný bod dvaadvacetiletá Siniaková vybojovala v duelu se Sofií Keninovou, v kterém odvrátila dva mečboje a vyhrála 7:5, 5:7 a 7:5 za více než tři a tři čtvrtě hodiny.

Pod vedením nejúspěšnějšího kapitána Fed Cupu Petra Páry zvedly Češky nad hlavu stříbrný pohár také v letech 2011, 2012, 2014, 2015 a 2016. Předtím se v dobách Československa radovaly v letech 1975, 1983, 1984, 1985 a 1988.

Češky zvládly finále bez trojice hvězd, které měly podíl na pěti předešlých titulech. Nemocnou Kvitovou na kurt nepustilo nachlazení, Karolína Plíšková vypadla z nominace kvůli zranění a Lucie Šafářová v lednu ukončí kariéru.

Kvitová poprvé nezasáhla ve finále do hry, ale na konto si připsala již šestý fedcupový triumf. Dostala se tak na třetí místo historických tabulek. Sedmkrát soutěž družstev vyhrála Billie J. Kingová a rekord drží s osmi výhrami další Američanka Chris Evertová.

Podle České tiskové kanceláře připravila Jana Korečková Olomouc, Česká republika

CÍRKEV DOMA A VE SVĚTĚ

Světový den chudých spolu s papežem

V neděli 18. listopadu proběhly oslavy 2. Světového dne chudých. Papež František pozval chudé nejprve k eucharistickému stolu do baziliky sv. Petra. Mše svatá se zúčastnilo zhruba 6 000 lidí v nouzi doprovázených dobrovolníky a pracovníky charit. Ve své homilii zdůraznil, že jednak je důležité uznat, že jsme žebraři prosícími o spásu, a na druhé straně podávat jako Ježíš ruku druhým. Po modlitbě Anděl Páně se přesunul do Auly Pavla VI., aby zasedl ke společnému stolu s 1 500 lidmi v nouzi. Oběd věnoval hotel Rome Cavalieri - Hilton Italia ve spolupráci s organizací Ente Morale Tabor a chudé obsluhovalo 70 dobrovolníků. Na menu byly lasagne, kuřecí nugety s bramborovou kaší a tiramisu. Slavnostní oběd doprovázel orchestr mladých z Pompejí. Na závěr společného oběda historická továrna na těstoviny Rummo věnovala přítomným 1500 tašek s těstovinami.

V týdnu navštívil papež František také provizorní nemocnici, která vyrostla na náměstí sv. Petra. Nemocnice poskytovala celý tento týden vždy od 10 do 22 hodin zdravotní péči těm, kteří se ocitli v obtížích. Již první den v pondělí 12. listopadu ji navštívilo mnoho potřebných, kteří ztratili práci a střechu nad hlavou, někteří spí v autě nebo přímo pod kolonádou... O chod nemocnice se staralo asi 30 doktorů, zdravotníků a dalších dobrovolníků. Pomáhal zde nejen Červený kříž, Řád maltézských rytířů a hnutí Milosrdenství, ale prostě ti, kterým leží charita na srdci. V loňském roce bylo v provizorní nemocnici ošetřeno více než 600 osob.

„Přicházejí sem nejen ti, které trápí nějaký zdravotní problém, ale především i ti, kteří hledají útěchu duše, slova podpory, přátelství a lásky. Jejich problémy se pohybují od těch nejjednodušších, které lze vyřešit snadno a rychle, až po ty komplexnější, u kterých může být nezbytné jejich přesměrování do nemocničního zařízení.“ cituje web Vatican News lékaře, kteří kromě poskytování zdravotní péče s úsměvem naslouchají svým pacientům.

Výhrada svědomí se vrátila do americké legislativy

Za „vítězství zdravého rozumu“ označili američtí biskupové novou právní úpravu, kterou Trumpova administrativa znovu zavádí výhradu svědomí z náboženských a etických důvodů. Prohlášení podepsal předseda Biskupské konference Spojených států, kardinál Daniel DiNardo, a arcibiskup Joseph Kurtz, předsedající Výboru pro náboženskou svobodu při této konferenci.

„Jsme vděční za toto rozhodnutí, protože lidem s upřímným náboženským či morálním přesvědčením dovozuje nepodílet se na potratech či sterilizaci,“ stojí v prohlášení amerických biskupů. Nová regulace dává náboženským, vzdělávacím a zdravotnickým institucím možnost žít svoji víru a pomáhat druhým bez obav, že budou trestány federální vládou.

Podle amerických biskupů nové předpisy znamenají zároveň návrat náboženské svobody, ve shodě s prvním dodatkem americké ústavy a dalšími platnými zákony. Jde již o druhé rozhodnutí tohoto druhu po rozšíření výhrady svědomí na antikoncepci prostředky v říjnu loňského roku. Biskupové tehdy prohlásili, že tato změna napravuje anomálii, k níž nikdy nemělo dojít a která by se neměla opakovat.

Nová regulace vztahuje výhradu svědomí nejen na organizace náboženského rázu, ale zahrnuje také neziskové organizace a malé podnikatele, kteří mohou nyní z morálních důvodů neprovozovat služby navrhované americkým ministerstvem zdravotnictví.

Roste pronásledování křesťanů v dnešním světě

Křesťané jsou dnes nejpronásledovanější náboženskou skupinou na světě a stále více věřících zažívá ty nejhorší formy útlaču. Podle organizace Církev v nouzi je současné pronásledování křesťanů vůbec nejhorší v historii. Upozornila na to konference Pronásledování křesťanů: Fakta a svědectví 2018, která se z iniciativy europoslance Pavla Svobody už podruhé konala v Praze.

Zúčastnili se jí biskup Václav Malý, maďarský ministr zahraničí Péter Szijjártó a ředitel organizace Open Doors Michel Varto. Svoje svědectví pak přinesli lidé ze zemí, kde dochází k vážnému pronásledování křesťanů – Čínu zastupovala sestra Peony, Nigérii profesor Yusufu Turaki a Pákistán biskup Azad Marshall. Kromě toho účastníci shlédli video zdravici místopředsedkyně Evropského parlamentu Mairead McGuinnessové.

Podle statistických údajů různých organizací je pronásledováno zhruba 200 až 600 milionů křesťanů ve 140 zemích, přičemž nejkrutější formu zažívají věřící v Sýrii a Iráku. K potlačování náboženské svobody dochází v mnoha dalších zemích jako jsou Severní Korea, Indie, Pákistán, Čína a v řadě afrických a jihoamerických státech, řekl europoslanec Pavel Svoboda.

Václav Malý se svým vstupem zamyslel nad příčinami pronásledování křesťanů. Hlavním důvodem je podle něj náboženské pronásledování, které se děje především v muslimských zemích, ale dochází k němu i v zemích s převahou hinduismu jako je např. Indie. Dále se pak jedná o pronásledování z ideologických důvodů, k čemuž dochází zejména v komunistických zemích. V jihoamerických státech je pak časté pronásledování křesťanů ze sociálních důvodů, kdy dochází k násilí vůči lidem, kteří se zasazují za svá práva, což jsou právě často kněží. Ke kmenovému pronásledování křesťanů pak dochází především v Africe, kde sice nejvíce stoupá počet věřících, ale současně se křesťanství mísí s místními kulty.

Maďarský ministr zahraničí Péter Szijjártó se ve své řeči zaměřil na obranu křesťanských hodnot ve vztahu k EU, které se podle něj z našeho kontinentu vytrácí. Domnívá se, že se tomu kvůli politické korektnosti věnuje příliš málo pozornosti. Vyjádřil svoje přesvědčení, že stejně jako muslimové mají velkou motivaci bránit svoje komunity, tak tomu musí činit i křesťané v Evropě. „V EU je nyní velký tlak, abychom se zrekli svých křesťanských kořenů, přičemž jako nástroj je k tomu využíváno migrace. Je to úkol nás křesťanů, musíme se jasně přihlásit k tomu, že Evropa je křesťanský kontinent,“ zdůraznil ministr.

Svoji osobní zkušenost přinesla na konferenci sestra Peony z Číny, která mluvila o stále se zvětšujícím tlaku ve vztahu k církvi a praktikování víry. Přestože v posledních letech náboženský útlak neustále sílí, tak v Číně přibývá konvertitů. Podle ní si čínská vláda uvědomuje, že církev nelze zcela vymýtit, a proto se vydala cestou kontroly církve. Zostření vládní kontroly nad církvemi znamená např. nutnost zaregistrování všech modliteben. Pokud tak neučiní, vystavují se riziku postihu. Církev v Číně je rozdělená na oficiální a podzemní. Oficiální církev má svoje kostely, ale na střechu musí být místo kříže čínská vlajka. Věřící také musí při mši zpívat národní hymnu a u vchodu do kostela a u oltáře bývá umístěný kamerový systém. Neoficiální komunita je mnohem rozsáhlejší, existují kongregace, které mají třeba i přes sto členů, ale vzhledem k perzekucím se věřící musí stěhovat z místa na místo, což představuje často ztrátu kontaktu zejména s mladou generací.

Podle zpráv České biskupské konference

K čemu advent a církevní rok

Čas nesmírně rychle pádí...

První adventní neděli začíná nový církevní rok. Potřebujeme ho? Čas nesmírně rychle pádí vpřed a nechává za sebou minulost v nenávratnu. Člověk velice rychle - často ke své škodě - zapomíná. Novými a novými událostmi překrývá události minulé. Z tohoto hlediska lépe pochopíme, proč církev každoročně opětovně slaví všechny základní Boží činy ve prospěch člověka: Ježíšův příchod na svět, jeho působení mezi lidmi a hlavně jeho smrt na Kalvárii, zmrtvýchvstání, seslání Ducha svatého a zrod církve.

Církevní slavnosti - nejen vzpomínkové výlety do minula

Celý okruh církevních svátků („liturgický“ či „církevní rok“) přichází na pomoc naší paměti: každoročně vyvolává dějinné Boží činy a události a nechává je působit v našem životě. Liturgický rok není pouze úsilím nenechat tyto události zapomenout. Nejsou to jen pouhé vzpomínkové výlety do minula. Když totiž křesťané slaví jednotlivá tajemství vykoupení, otevírá se tím bohatství mocných Božích činů. Jsou tak neustále aktualizovány, aby z nich mohli čerpat sílu věřící všech dob a všech zákoutí světa. Takto jasněji porozumíme Ježíšovu slovu: „Já jsem s vámi po všechny dny až do konce světa.“ A jinde je řečeno: „Já jsem Bůh blízký.“

Ježíš přišel k lidem všech dob

Advent je období, kdy se připravujeme na oslavu Ježíšova příchodu na tento svět - do lidské společnosti, do lidských vztahů, do lidských radostí i starostí. Adventní období nemá být jen oslavou minulých událostí. Má Ježíšův příchod a vstup do dějin před dvěma tisíci lety oslavovat, aktualizovat a i zpřítomňovat. Ježíš totiž přišel k lidem všech dob a všech koutů světa. A když se dnes v církvi hlásá Kristova radostná zvěst - hlásá ji sám Kristus. Jeho slova - například: „Co jste udělali jednomu z nejmenších, udělali jste mně“ zní a platí i dnes.

Advent znamená...

K tomu, abychom účinně slavili Advent, je třeba se učit naslouchat Ježíšovu slovu, stále znovu zaznívajícimu. Advent znamená učit se živě potkávat Krista, který přichází po cestách našeho století a který se dotýká i srdcí a ran dnešní doby. Advent v překladu znamená příchod... Jako modlitbu pro tento Advent bychom mohli použít slova slepce Bartimaia, kterého Ježíš uzdravil: „Pane, ať vidím!“ (Mt 20,29). „Pane, ať vidím Tvé přicházení do mého života. ať poznávám Tvůj advent. ať vidím, co mi Ty sám nabízíš!“

Podle publikace: Miloslav kardinál Vlček

www.kardinal.cz

Praktické náměty na prožití adventu

Chceme-li toto období prožít plodně a pokojně, stálo by tedy za to se s blízkými společně zamyslet nad tím, co je pro nás nejdůležitější, čemu bychom rádi dali přednost, a co pro to uděláme...

* Můžeme například některé dny zajít na adventní rorátní mši, kde můžeme Pánu svěřovat nejen sebe, ale všechny své drahé. Určitě nás to vnitřně posune a otevře pro vnímání toho podstatného. Při těchto mších se zpívají starobylé adventní zpěvy, plné touhy po Bohu.

* Můžeme společně vyrobit adventní věnec a pak u něho společně prožít každý večer pár chvil. Každý večer tak lze spolu chvíli pobýt, popovídat o radostech a starostech uplynulého dne a pak tyto věci společně odevzdat do rukou Božích. Už jeho vyhotovení se může stát společným dílem.

* Je dobré se také domluvit na přípravě vlastních svátků, aby veškerá příprava neležela jen na někom z rodiny. Pro většinu maminek je předvánoční období jeden velký kolotoč. Ony většinou vymýšlejí a nakupují dárky nejen pro děti, ale i pro širší rodinu, pečou cukroví a uklízejí a nakonec i chystají štědrovečerní večeři. Většina ostatních členů domácnosti tyto věci neřeší a automaticky vše nechává na maminkách. Někdy se stačí jen zeptat, s čím můžeme pomoci. Protože pečení, úklid i chystání může být také milou společnou aktivitou a posloužit k prožití krásných společných chvil, na které přes rok nemáme v dnešní uspěchané době čas.

* Dětský a rodinný adventní kalendář může dostat jinou podobu. Pro dospělé může být sestaven např. z nějakého krátkého biblického citátu na den. Pro děti a rodiny to může být „prázdný“ kalendář, do kterého každý večer vpisujeme drobné laskavosti, které se nám ten den povedly. V jedné famosti takto celý advent připravují „darek pro Ježíška“

Adventní čas může být hezkým a pozeňnaným obdobím pro každého z nás. Nenechme zatvrdnout svá srdce! Tak bude Bůh moci skrze nás přicházet k druhým, vše proměňovat a přinášet radost. Přejme si, aby naše srdce byla místem, kde se obrazně Pán Ježíš může narodit. aby tak každý mohl pocítit, že je milovaným dítětem Božím.

Podle textu Vojtěcha Kodeta

www.vojtechkodet.cz

Bůh přichází do našeho reálného života

Bůh se jednou provždy postavil na stranu člověka

Bůh nepřichází jen k nějakým ideálním, či idylickým lidem. On v Ježíši Kristu přišel do tohoto našeho reálného světa, poznamenaného dobrotou i špatností, rozdělením, zlobou, chudobou, utiskováním a válkami. Bůh se rozhodl obývat naše (osobní) dějiny takové, jaké jsou, s veškerou tíží jejich omezení a dramatu. Prokázal tak svoji milosrdnou a láskyplnou náklonnost k lidským tvorům. Jedno z biblických jmen pro Ježíše zní „Emmanuel“, což znamená „Bůh-s-námi“!

Ježíš je „Bůh s námi“ od počátku a navždy. Je s námi i v utrpeních a bolestech našich dějin. Ježíšovo narození je zjevením toho, že se Bůh jednou provždy postavil na stranu člověka, aby nás zachránil, pozvednul z prachu naší ubohosti, našich těžkostí, našich hříchů. Odtud plyne velký „dárek“ Betlémského Dítěte: přináší nám duchovní sílu, která nám pomáhá nepropadat únavě, beznaději a smutku, protože je energií, jež rozehřívá a proměňuje srdce.

Bůh se k nám sklání.

I my tak můžeme přicházet k ostatním

Bůh se zjevuje ne jako někdo, kdo je nahoře a vládne nade vším, ale jako Ten, kdo se snižuje; Bůh se sklání, sestupuje na zem jako maličký a chudý. Abychom se mu mohli připodobnit, nesmíme se stavět nad ostatní, nýbrž snížit se a být tu i pro druhé, stát se maličkými spolu s maličkými a chudými spolu s chudými. Počínáme si tak, aby se lidé v našem okolí necítili sami!

Pokud se Bůh skrze Ježíše spojil s člověkem až do té míry, že se stal jedním z nás, znamená to, že cokoli bychom učinili někomu v našem okolí, jako činili bychom Jemu. Připomínal nám to sám Ježíš: kdo nasýtil, přijal, navštívil a miloval jedno z těch nejmenších a nejchudších mezi lidmi, učinil tak samotnému Bohu.

Ježíš jim řekl: "Hladověl jsem, a dali jste mi jíst, žíznul jsem, a dali jste mi pít, byl jsem na cestách, a ujali jste se mne, byl jsem nahý, a oblékli jste mě, byl jsem nemocen, a navštívili jste mě, byl jsem ve vězení, a přišli jste za mnou." Odpověděli mu: „Pane, kdy jsme tě viděli hladovéhoho, a nasýtili jsme tě, nebo žíznivého, a dali jsme ti pít...?“ On jim odpoví: „Cokoli jste učinili jednomu z těch-to nepatrných, mně jste učinili“ (srov. Mt 25,35-40).

*Zpracováno podle textů papeže Františka
Převzato z webu České sekce Radio Vaticana*

Vánoční znovuzrození jednoho manželství

Byli jsme mladi manželé a o těch Vánocích jsme měli před rozvodem. Už jsme měli vyplněné formuláře. Ale vlastně – vlastně jsme se měli pořád rádi. Já jsem měl „svou hrdost“, manželka měla „svou hrdost“, a nemohli jsme se odhodlat k tomu, abychom jeden řekl druhému, že rozvádět se nemá smysl. Člověk tolikrát myslí, že je hrdý, a zatím je jenom ješitný.

Žili jsme v jednom bytě – Ale nežili jsme spolu. Žili jsme vedle sebe. Kolik lidí žije v jednom bytě, a přitom žijí jenom vedle sebe, a ne spolu. Kvůli dětem jsme sice vyzdobili vánoční stromek, ale já ani manželka jsme se na tyhle Vánoce netěšili, poprvé v životě. Dětem jsme Vánoce kazit nechtěli. A tak jsme jim i pomáhali stavět betlém – rovnali jsme figurky starého betléma a děti se nám svými maličkými rukama pletly do práce.

A náhle manželka ukázala Jezulátko. Pohlédla na mě. Ten pohled nikdy nezapomenu, ten pohled svítil odhodláním, zmatkem i láskou.

„Hele,“ řekla.

„Co?“

„Hele, dnes se narodí Ježíšek...“ Mlčela. „Co kdybychom se dnes narodili znovu i my dva?“

Pohlédl jsem na ni. Naše hlavy byly tak blízko, jedna vedle druhé. Sklonil jsem se k ní a políbil jsem ji. Děti si všimly našeho polibku a hned k nám popolezly a smály se, museli jsme je oba políbit také. Pak manželka vzlykla a položila Jezulátko do jesliček.

Andělská vteřina? Vy sbíráte andělské vteřiny, že? Píšete o nich? Tak tohle byla andělská vteřina. Tohle byla naše andělská vteřina, při které se rozhodlo o zbytku našeho života i o životech našich dětí. Často na ni vzpomínám. A vzpomínáme na ni s manželkou každý rok, když stavíme betlém. Už ho stavíme s vnoučaty. A uvědomujeme si, jak smutně by asi vypadaly naše životy i životy našich dětí, kdyby se tehdy nenarodil Ježíšek v našem betlémě... Kdybychom se s manželkou na sebe tehdy nepodívali. Kdyby v sobě nenalezla dostatek odvahy, aby mi řekla to svoje rozhodující „hele“.

Někdy stačí trochu odvahy. Jen trochu odvahy. A zachrání se šťastný život tolika lidem.

*Z knihy Ježíšek pro mě
Vydalo Karmelitánské nakladatelství Kostelní Vydří*

Adventní a vánoční kvíz

- Mesiáš se měl narodit z potomků Abraháma, Izáka a Jákoba.
Z kterého to mělo být kmene?
 - Leviho
 - Judova
 - Josefova
 - Benjaminova
- Vykupitel se měl narodit z rodu královského.
Z rodu kterého krále?
 - Saula
 - Davida
 - Šalamouna
 - Heroda
- Který prorok předpověděl, že se Spasitel narodí z panny?
 - Izaiáš
 - Jeremiáš
 - Ezechiel
 - Daniel
- Který prorok předpověděl, že se Spasitel narodí v Betlémě?
 - Amos
 - Micheáš
 - Sofoniáš
 - Malachiáš
- Který evangelista zaznamenal rodokmen Ježíše Krista?
 - Matouš
 - Marek
 - Lukáš
 - Jan
- Který evangelista píše o zvěstování narození Ježíše Panně Marii?
 - Matouš
 - Marek
 - Lukáš
 - Jan
- Který evangelista píše o zvěstování narození Ježíše Josefovi?
 - Matouš
 - Marek
 - Lukáš
 - Jan
- Za vlády kterého císaře se Ježíš Kristus narodil?
 - Heroda
 - Nerona
 - Augusta
 - Piláta
- Proč museli jít Josef s Marií do Betléma?
 - aby se splnilo proroctví
 - aby navštívili svatou Alžbětu
 - aby se zapsali při sčítání lidí
 - aby zaplatili daně
- Kdo popisuje příchod mudrců od východu do Betléma?
 - Matouš
 - Marek
 - Lukáš
 - Jan
- Kam utekla svatá rodina před pronásledováním krále Heroda?
 - do Jeruzaléma
 - na horu Sinaj
 - do Nazareta
 - do Egypta

Správné odpovědi: 1.a) 2.b) 3.a) 4.b) 5.a)+c) 6.c) 7.a) 8.c) 9.c) 10.a) 11.d)

Úmrtní oznámení

*Všem přátelům a známým oznamujeme
smutnou zprávu, že 29. září 2018
byl povolán na věčnost
naš milovaný manžel, otec a dědeček, pan*

Miloslav Veit

Narodil se 11. března 1928 v Chodově u Domažlic.
V mladém věku odešel do Německa za svým bratrem
Jaroslavem a spolu potom v roce 1952 emigrovali do USA.
Vychoval se svojí ženou Anežkou dva syny.
Byl nadšený muzikant, roky hrával na varhany
při mši svaté v ústavu pro nemocné.
Odešel na věčnost náhle a nečekaně ve věku 90 let.
Je pochován na hřbitově Woodlawn ve Forest Park, IL

*Děkujeme všem, kdo si na něj
vzpomenete v modlitbě.*

Anežka Veitová, manželka
Jaroslav, syn s rodinou
Milan, syn s rodinou
a vnoučata

Poslední rozloučení

*21. října 2018 povolal Všemohoucí Bůh na věčnost
naši milovanou manželku, maminku a babičku,
dceru a sestru, paní*

Alenu Rasochovu

Poslední rozloučení se bude konat a
mše svatá za spásu její duše bude obětována
v pátek 14. prosince 2018 v 7.00 večer
v kostele České Misie
9415 Rochester Ave., Brookfield, IL 60513

*Děkujeme všem, kdo si na ni vzpomenete
v modlitbě spolu s námi.*

Rudolf Rasocha, manžel
Monika a Simona, dcery s rodinami
Karel a Božena Tomečkoví, rodiče
Karel Tomeček, bratr
a ostatní příbuzní a přátelé

Vděčná vzpomínka

7. prosince 2018 si připomeneme osmnácté výročí úmrtí našeho milého duchovního Otce

Rev. Maura Ladislava Poučka OSB

Narodil se 21. listopadu 1920
ve Velké Lečici u Příbramí v Čechách.

Vstoupil do benediktinského řádu, kde v arcidiecézi
sv. Vojtěcha a sv. Markéty v Praze - Břevnově
30. srpna 1941 složil řeholní sliby.

Teologii studoval na Karlově Univerzitě v Praze a od roku
1946 v Belgii, kde byl 1. srpna 1948 vysvěcen na kněze.

9 roků působil jako misionář a učitel katolických škol
v Belgickém Kongu v Africe.

Od roku 1965 působil v Chicagu v USA, kde se zapojil
nejprve do práce benediktinů v Lisle, posléze pracoval
především pro naše krajany ve farnosti sv. Prokopa v Chicagu
a nakonec ve farnosti Panny Marie Svatohorské v Ciceru.

Ve svém kněžském poslání byl vyhledáván
jako výborný zpovědník.

Spolu s Otcem Vojtěchem Vítem OSB se významnou
měrou podílel na vydávání krajanských novin Hlas národa
jako redaktor a korektor.

Na věčnost byl Pánem života a smrti povolán
po těžké nemoci 7. prosince 2000.

Odpočívá na klášterním hřbitově opatství sv. Prokopa v Lisle.

**Vzpomínkovou mši svatou budeme za něho
obětovat v kostele České misie v Brookfieldu
v sobotu 8. prosince 2018 v 6.30 večer.**

*Děkujeme všem, kdo si na něho
v modlitbě vzpomenou s námi.*

*Mons. Dušan Hladík
a přátelé z České misie v Chicagu*

Bolestná vzpomínka

*S bolestí v srdci vzpomínáme, že před osmi roky
21. prosince odešel na věčnost náš
milovaný manžel, tatínek a přítel, pan*

MUDr. Jiří Podzamský

Narodil se 14. října 1923 v Kopanicích na Slovensku.
Lékařskou fakultu dokončil na Karlově Univerzitě v Praze.
Po roce 1948 odešel do exilu a v roce 1954 se dostal do USA.

Byl vedoucím lékařem v MacNeal Hospital v Berwynu,
později vykonával soukromou praxi. Byl člověkem šlechetného
srdce, pomáhal potřebným a nemajetné léčil zdarma.

Zemřel po těžké nemoci 21. prosince 2010 ve věku 87 let.
Odpočívá na hřbitově Woodlawn ve Forest Park, IL.

**Mši svatou za něho budeme obětovat
v neděli 16. prosince 2018 v 10.30 dopoledne
v kostele České misie v Brookfieldu**

*Děkujeme všem, kdo mu s námi věnují
chvilu tiché vzpomínky v modlitbě.*

Jiřina Podzamský, manželka

Miara a Georgina Podzamský, dcery v USA

**Yvonna Čarnecká, dcera s rodinou na Slovensku
a ostatní příbuzní v USA, na Slovensku a v České republice**

HLASY NÁRODA

*Máte již zaplacenou předplatné
na rok 2019?*

**Vpravo nahoře na nálepce s Vaší adresou
je měsíc a rok, kdy Vám předplatné končí**

USA na rok – osobní odběr v kostele: 30.00 USD

USA na rok – poštou 1.třída:

30.00 + 20.00 poštovné = 50.00 USD

Kanada na rok letecky:

30.00 + 35.00 poštovné = 65.00 USD

(prosíme z Kanady posílejte šeky v US dolarech)

Ostatní cizina na rok letecky:

30.00 + 60.00 poštovné = 90.00 USD

Šeky pište pouze na: Czech Mission

Naše adresa:

Czech Mission

9415 Rochester Ave.,

Brookfield, IL 60513

Tel.: (708) 255 - 5117 Mobil: (708) 533-1050

Doporučte Hlasy národa svým známým!

Upřímná vzpomínka

*Letošního 26. prosince 2018 si připomeneme
desáté výročí odchodu na věčnost našeho
milovaného tatínka a dědečka, pana*

Cyrila Příkazského

Narodil se 22. října 1917 v Lužicích u Hodonína. V době hospodářské krize se celá jejich rodina v roce 1933 vystěhovala do Argentiny. Zde se v roce 1949 oženil s Blankou, se kterou prožili 59 let šťastného manželského života. V Argentině se jim narodili synové Cyril, Josef a Václav. Cyril Příkazský se také angažoval v mnoha krajských spolcích v Argentině a organizoval ochotnická divadla. Byl činný v Československém Orlu. Na pozvání Orlu v roce 1961 přesídlil se svou rodinou z Argentiny do Chicaga. Pracoval zde jako soustružník v továrně a narodila se jim zde dcera Marie a syn Ludvík. V roce 1975 byl zvolen za starostu Chicagské jednoty Orla župy Svatováclavské a tuto funkci vykonával až do své smrti. Mimo to byl aktivním členem mnoha krajských organizací v Chicagu, angažoval se ve Sdružení československých exulantů, v Národním svazu českých katolíků, v Ústředně moravských spolcích a mnoha dalších organizacích. Dlouhá léta byl členem výboru pro organizaci Československého reprezentačního plesu, nacvičoval a režíroval česká ochotnická divadla, účinkoval v pěveckých sborech, pracoval ve fotbalovém klubu Sparta A.B.A. Chicago, organizoval mnohé zábavy, pikniky a jiné akce. Byl hluboce věřícím katolíkem, ve víře vedl celou svou rodinu, pravidelně navštěvoval naše české bohoslužby a naplno se angažoval v činnosti České misie v Chicagu. Na věčnost byl povolán na svátek sv. Štěpána 26. prosince 2008. Odpočívá na hřbitově Panny Marie Královny nebe v Hillside, IL.

**Mši svatou za něho i jeho zesnulou manželku Blanku
budeme obětovat v neděli 30. prosince 2018
v 10.30 dopoledne v kostele České misie v Brookfieldu.**

*Děkujeme všem, kteří si na naše rodiče
vzpomenou v modlitbě s námi.*

syn Cyril Příkazský
a děti Kaz a Amy, Petr a Emily
syn Josef Příkazský s manželkou Lindou
a děti Josean a Bianca
snacha Jane Příkazský
a děti Pavel a Mark
dcera Marie Nováková s manželem Markem
syn Ludvík Příkazský se synem Mikem

Vroucí vzpomínka na naše milé rodiče a prarodiče

Františka a Marii Minaříkovy

František Minařík se narodil 11. října 1918
v Kelníkách na Moravě.

Marie Minaříková, rozená Světinská,
se narodila 13. prosince 1924 v Dolním Němci.
V roce 1943 spolu uzavřeli manželský sňatek.
Po komunistickém puči v únoru 1948 odešli i
s dcerou Mařenkou přes Rakousko a Západní
Německo do USA, kam se dostali v roce 1952.

Žili nejprve v New Yorku později přesídlili do Chicaga,
kde se jim narodila druhá dcera Anička.

Nejprve v Chicagu a později v Ciceru měli známé pekařství.
Obětavě po celý život pomáhali našim exulantům a
všem potřebným lidem v jakékoli nouzi.

Aktivně pracovali v mnoha krajských organizacích,
především ve Sdružení československých exulantů v Chicagu,
v Ústředně Moravských Spolcích, v Československém Orlu
v exilu a mnoha dalších. Byli též štědrými podporovateli
katolické církve a českých farností v oblasti Chicaga.

František Minařík byl povolán na věčnost 26. března 1998

Marie Minaříková zemřela 7. ledna 2011

Oba jsou pochováni v mauzoleu
hřbitova Panny Marie Královny nebe v Hillside.

**Vzpomínkovou mši svatou
za Františka Minaříka a jeho manželku
Marii Minaříkovu**

**a její bratry Fr. Ludvíka Světinského
a Josefa Světinského
a rodiče Světinských
budeme obětovat v neděli**

**7. dubna 2019 v 10.30 dopoledne
v kostele České misie v Brookfieldu**

*Děkujeme všem, kteří si na naše drahé zesnulé
vzpomenou v modlitbě spolu s námi.*

Marie Dolson, dcera
s manželem Richardem
Anna Minaříková - Vukson
s manželem Michaellem
Colin Kortanek, vnuk s manželkou Jessikou
Justin Kortanek, vnuk s manželkou Kathii
Sofia a Emma Kortanek, pravnoučata

VÁNOČNÍ BOHOSLUŽBY

v České katolické misii sv. Cyrila a Metoděje

9415 Rochester Avenue, Brookfield, Illinois 60513

Půlnoční mše svatá

Na Štědrý večer v pondělí 24. prosince 2018 v 10.00 PM

české a slovenské koledy se budou hrát a zpívat již od 9.00 PM

Mše sv. na Kristovo narození

V úterý 25. prosince 2018

v 9.00 AM slovenská svätá omša

v 11.00 AM česká mše svatá

Další bohoslužby

26. prosince – sv. Štěpána 10.00 AM

Po mši svaté setkání seniorů v klubu misie

27. prosince – 6.00 PM

28. prosince – 7.00 PM slovenská svätá omša

29. prosince – sv. Rodiny 6.30 PM

30. prosince – sv. Rodiny

9.00 AM slovenská svätá omša

10.30 AM česká mše svatá

31. prosince – sv. Silvestra 6.00 PM

Večer Silvestrovské posezení v klubu misie

od 11.00 do 12.00 hod. večer NOČNÍ ADORACE

1. ledna 2018 – Matky Boží Panny Marie

9.00 AM slovenská svätá omša

10.30 AM česká mše svatá

5. ledna 2018 – Zjevení Páně – Tři králů 6.30 PM

6. ledna 2018 – Zjevení Páně – Tři králů

9.00 AM slovenská svätá omša

10.30 AM česká mše svatá

Príležitosť ke svätej zповědi vždy hodinu před mší svatou.

K svätému prijímaní muže pristoupit jen ten, kdo se očistil od hříchů.

Bližší informace podá: Mons. Dušan Hladík Telefon: (708) 255 - 5117 Mobil: (708) 533 - 1050

Česká misie Vás srdečně zve na TŘÍKRÁLOVÝ VEČER

v Klubu České misie

9415 Rochester Ave. Brookfield, IL 60513

**v sobotu 5. ledna 2019
od 8.00 hodin večer**

**K poslechu, zpěvu i tanci
bude hrát vánoční koledy,
populární melodie a lidové písně**

Cimbálová muzika

pod vedením Petra Lanžhotského

Budou připravena výborná
česká jídla, domácí pečivo,
točené pivo a
nápoje všeho druhu.

Vstupné dobrovolné.

Informace Mons. Dušan Hladík:

Telefon: (708) 255 - 5117

Mobil: (708) 533 - 1050

Srdečné blahopřání

**26. prosince 2018 oslaví
naše milá maminka,
babička a prababička**

Alice Vedralová
90. narozeniny

**Aby nás Pán Bůh miloval,
hříchy odpustil, nebe dal.
Sto let ať žije, žije nám...**

**Hojnost Božího požehnání, dostatek sil
a všechny potřebné dary
v modlitbách vyprošují
a vše nejlepší ze srdce přejí**

*dcery Alička, Marie, Ludmila, Pavlína, Blanka,
Albína a Dana a snacha Trudy s rodinami
a všechna vnoučata a pravnoučata,*

*kamarádi a kamarádky
z bývalé Trampské osady Dálava
bratři a sestry
z Československého Orla v exilu*

K blahopřání se připojují též

*Mons. Dušan Hladík
Fr. Vojtěch Dvouletý
a přátelé z České misie v Chicagu*

**S upřímným díkem za všechny modlitby,
oběti a neúnavnou práci pro naši komunitu.**

Společně s naší jubilantkou poděkujeme Pánu Bohu
za celý její život a poprosíme o všechny potřebné milosti
do let příštích při mši svaté v neděli 6. ledna 2019
v 10.30 dopoledne v kostele České misie v Brookfieldu.
Kytička modliteb a účast na této bohoslužbě
bude pro oslavenkyni dárkem nejmilejším.

*Ježíšku náš drahý,
nezapomeň,
že jsi Jezulátko z Prahy,
nezapomeň,
že jsme dítky Tvoji Matky,
necht' nás rozežřeje
úsměv její sladký!*

**Všem lidem dobré vůle
Boží požehnání**

vyprošuje

Karel J. Chrobák s dětmi a vnoučaty

**Požehnané svátky vánoční
a hodně zdraví v novém roce
všem přátelům a známým přeji**

***Tomečkovi
a Rasochovi***

**Radostné svátky vánoční
a požehnaný nový rok 2019
svým přátelům a známým přeje**

Alice Vedralova s rodinou

***Hojnost Božího požehnání
a stálého zdraví
všem členům a příznivcům
vyprošuje do celého roku 2019***

**Distriktní svaz českých katolíků
v Clevelandu**

**Rev. Josef Callahan, kaplan
Josef Kocáb, předseda**

Veselé Vánoce a šťastný nový rok 2019
Merry Christmas
and happy New Year 2019 from

CZECH CATHOLIC UNION

5349 Dolloff Road, Cleveland, Ohio 44127

Fraternal Life Insurance

Since 1879

1-216-341-0444

Theresa Aveni, President

We wish a very Blessed Christmas and
 Happy New Year to all our friends
 Všem našim přátelům přejeme
 milostiplné svátky Kristova narození
 a šťastný nový rok 2019

Marik Baken

Funeral Services Ltd.

Barbara Marik Baken

In association with

Conboy's Westchester Funeral Home

10501 W. Cermak Rd., Westchester, IL 60154

Direct Line: (773) 910 - 3400

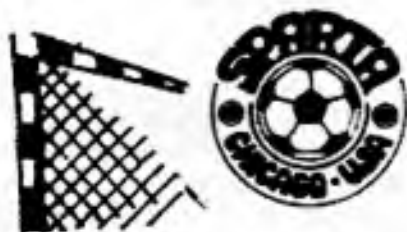
Chapel: (708) 562 - 5900

e-mail: marikbaken@sbcglobal.net

Veselé Vánoce a
šťastný nový rok 2019

přeje všem přátelům

SPARTA A. B. A.

Požehnané prožití svátků vánočních
a radostný a úspěšný nový rok 2019
všem krajanům po celém světě

přeje a vyprošuje
 od Pacifiku z Kanady
 Čech jazykem a Moravan srdcem

John Novotný

**Kéž Kristovo narození
naplní Váš život radostí a pokojem.
Kéž je pro Vás nový rok 2019
šťastný a požehnaný.**

To všem přátelům a známým
přeje a v modlitbě vyprošuje
rodina

Hasišova a Pavlíkova

*radostné vánoce šťastný nový rok
přeje*

Zdeněk Nerada s rodinou

*Veselé Vánoce a
mnoho štěstí a
zdraví v novém
roce 2019
všem přátelům
přeje*

**George Boleslav
Rudolf Boleslav
s manželkou Sharon
a synové Garrett a Brent**

Český dům pro poutníky v Římě

**Vás srdečně zve v novém roce 2019
k návštěvě Věčného města a
k setkání se Svatým otcem Františkem.**

**Přejeme Vám i Vaším rodinám radostné Vánoce a
u jeslíček Kristových v bazilice Panny Marie sněžné
Vám vyprošujeme Boží pomoc a požehnání
pro celý příští rok.**

P. Pavel Schwarz, ředitel

**V opraveném poutním domě nabízíme ubytování a
další služby pro jednotlivce a skupiny poutníků.**

**Dům se nachází 10 minut pěšky od Vatikánu,
autobusové a vlakové spojení je po celém Římě.**

Cena za osobu a noc se snídaní je od 30 €,

**Via delle Fornaci, 200, 00165 Roma, Italia
Tel: + 39 06 636 256 nebo + 420 577 440 070
www.velehrad.it**

MLADÝM

Vánoce na podzim?

Během svátečních dní míří do brněnské katedrály zástupy lidí. Často v této době dostávám otázku, co říkám na prožívání dnešních Vánoc. V komerční sféře jsou dnes Vánoce posunuty už do doby adventu, a protože ani to nestačí, tak ještě daleko před ní. V některých obchodech začínají znít koledy už v listopadu, v některých kostelech bohužel jen o pár týdnů později, také ještě v adventní době. Přitom obvykle platí, že jak hluboce prožijeme dny přípravy na Vánoce, takové budou i svátky. V rodinách, kde stavěli celý advent betlém, se museli uskrovnit, aby pro něj bylo doma místo. Pro děti bývaly tyto chvíle malou slavností a navíc se díky nim stávaly pokračovateli dlouhé tradice. Začínalo se tvorbou krajiny z pařezů, dřeva a mechu, která spojovala prvky Svaté země i domova. Potom byly umístovány papírové skály, domy, stromy, zvířata a lidé různých stavů a řemesel. A celou dobu se společně v rodinách přemýšlelo o tom, co jednotlivé figurky dělají, jaký je asi jejich náboženský postoj, co přináší malému Ježíši. Do adventu se tak symbolicky promítly celé dějiny. A Štědrý den? Do jeslíček přibyl ten, ke kterému se celé dílo vztahovalo. Tyto meditace o smyslu Vánoc nám dnes chybějí.

Betlémské světlo

„Jestliže v roce 2004 už církevní, a dokonce i státní představitelé mluvili o rozvozu Betlémského světla jako o vánoční tradici, je to nejlepší poděkování všem, kteří stáli v roce 1990 u jejího zrodu,“ řekl Brian Jan Svoboda. díky němuž se Betlémské světlo, symbol pokoje a lásky, rozzářilo také v České republice. Historicky poprvé to bylo o Vánocích 1990 v katedrále na Petrově.

Jak uvádějí skautští pamětníci, akce k šíření Betlémského světla poprvé proběhla v Rakousku v roce 1986 jako charitativní akce pro radost postiženým dětem. Do Betléma, místa narození Ježíše Krista, který je - symbolicky řečeno - světlem, které přišlo na svět, je každý rok vyslán chlapec nebo děvče (říká se jim Dítě Betlémského světla), kteří vykonali něco dobrého. Odtud se potom Betlémské světlo šíří do celého světa.

Brněnští skauti se každoročně vydávají do Vídně, kde na ekumenické bohoslužbě Betlémské světlo převezmou. Prvním místem, kde se světlo rozzáří v České republice, bývá Brno. Po mši v katedrále, kam je ve slavnostním průvodu skauti přinesou a předají do rukou biskupa, si světlo v lucernách či na hořící svíci mohou malí i velcí zájemci odnést domů, kde jim o vánočních svátcích připomíná Boží lásku, dobrotu, věrnost a štedrost.

Skauti přináší Betlémské světlo do brněnské katedrály

Vánoce jsou dar

O svátcích trávíme mnohem víc času pospolu - v rodinách i při vánoční liturgii ve farnostech, navzájem se zveme na návštěvy, podnikáme výlety, mnozí mají potřebu trávit čas v přírodě, na horách. Můžeme prožít všechny tyto události podle plánu, podle zaběhaných zvyklostí, které hřejí, ale které mohou i spoutávat. Vedle toho můžeme vánoční dny prožít i v očekávání nového pohledu na situaci našeho života, naší rodiny i společenství, do nichž patříme. A tento nový pohled nám nabízí přítomnost Ježíše, pokud budeme (i obvyklé) události prožívat jako setkání, v nichž je on přítomen.

Často dostávám ještě jednu otázku, a sice, co říkám na vánoční okázalost, často až marnotratnost. Myslím, že k vánočním svátkům i toto v určité míře patří. To je odlišuje od všedních dnů. Rozhodující je ale obsah, tedy něco vnitřního. Křesťané se radují z lásky, kterou nám Bůh projevil darem svého Syna, a připomínají si okolnosti a důsledky této události. Poznání projevené lásky Boha k nám je zdrojem hluboké radosti Vánoc. Právě toto tvoří jejich obsah. Vnější okolnosti prožívání svátků nemusí být tak důležité. Každý prožíváme Vánoce v jiných souvislostech. Buď sami, nebo uprostřed svých blízkých, buď v hojnosti, nebo ve skromnosti, ale vždy je možné prožít je jako dar.

Mons. Vojtěch Cikrle, brněnský biskup

Z knihy:

Petrov, mozaika malých zastavení a vzpomínek

Sto let církve v naší vlasti (2)

Přehled útluaku církve během jejího pronásledování

Po komunistickém převratu roku 1948 se církev stala pro komunisty jedním z úhlavních nepřátel. Začalo její pronásledování, probíhala perzekuce kněží a všech významných církevních činitelů i věřících. Řada kněží byla vězněna, došlo k několika záhadným úmrtím i „běžných“ duchovních ve farnostech (např. Franz Sitte, Emil Bruna), či působících v civilním zaměstnání (Přemysl Coufal). V souvislosti s tzv. Čihošťským zázrakem byl umučen čihošťský farář Josef Toufar, v soudním procesu v „případu Babice“ byli odsouzeni k smrti a popraveni tři kněží ze západo-moravského venkova (Jan Bula, František Pařil, Václav Drbola). Činnost mužských řeholních řádů a kongregací byla zakázána, řeholní sestry byly vystěhovány do pohraničí.

Mladí kněží a řeholníci, stejně tak i diecézní kněží byli posláni k výkonu povinné vojenské služby u tzv. PTP - Pomocných technických praporů, kde je armáda využívala k otročké práci. Činnost kněží si vyžadovala státní souhlas, tomu podléhalo i jmenování biskupů. Místo biskupů byli do čela diecézí postaveni kapitulní vikáři, kteří byli často poplatní režimu. Řeholní kněží byli postaveni mimo službu a každý diecézní kněz potřeboval k výkonu duchovenské služby tzv. státní souhlas. O umístění kněží nerozhodovali představení církve, ale státní úředníci na okresech. Ti aktivní kněze posílali do pohraničních farností a nebo je zbavili úplně státního souhlasu a nesměli duchovní povolání vykonávat a museli nastoupit do výroby - do továren, na statky a do nejruznějších podřadných zaměstnání. V roce 1951 bylo pro kněze ustanoveno Mírové hnutí katolického duchovenstva, později přejmenované na Sdružení katolických duchovních *Pacem in terris* (podle encykliky Jana XXIII.). Hlavní představitelé hnutí většinou přímo kolaborovali s komunistickým režimem, jiní řadoví členové tam byli často nalákáni podvodem nebo pod pohrůzkou, že jim bude odňat státní souhlas. (Účast kněží ve sdružení byla zakázána za Jana Pavla II. v roce 1980 dekretem *Quidam episcopi*, který obecně zakazoval duchovním členství v politických organizacích, ale většinou nebylo zákazu uposlechnuto.) Ze strany státu byl činěn nátlak na kněze, který v některých případech skončil jejich spoluprací se státní bezpečností.

Byly zrušeny teologické fakulty na univerzitách a všechny diecézní kněžské semináře. Povolán byl jeden společný seminář pro České země v Litoměřicích a druhý pro Slovensko v Bratislavě. Cyrilometodějská bohoslovecká fakulta byla vyčleněna mimo Univerzitu Karlovu v Praze a přenesena jako samostatná do Litoměřic. Pro seminaristy byl stanoven více méně tajně tzv. „*numerus clausus*“ tedy omezený počet studentů teologie na kněžství, který obvykle znamenal asi 2/3 přijatých z počtu přihlášených uchazečů. Přijímací pohovory byly pouhou komedií, rozhodoval úředník z ministerstva kultury, který přijel s dopředu připraveným seznamem, kdo bude a nebude přijat a proti tomu nebylo odvolání.

Církvi byl odebrán její majetek, který přešel pod stát, a církevní správa včetně jejího dalšího financování se dostala pod přímý vliv státu. Ten měl dávat platy duchovním a zajišťovat opravy církevních památek. Jak to dělal, víme dobře - kněží s vysokoškolským vzděláním měli platy na úrovni nejhůře placených po-

mocných sil a kromě památek 1. třídy ostatní kostely chátraly, padaly, zavíraly se a bouraly, pokud se o ně nepostarali místní věřící z vlastních prostředků.

Věřící byli přesvědčováni k vystoupení z církve a komunistický režim činil takové kroky, které ve svém důsledku znamenaly ateizaci společnosti. Lidé, kteří se účastnili bohoslužeb, a dalších aktivit v církvi, byli bedlivě sledováni StB a jejichmi donašeči, byly jim kladeny překážky ve studiu, při zaměstnávání, ve služebním postupu a prakticky ve všech oblastech jejich života. Byly zakázány církevní spolky a organizace včetně mládežnických, na rodiče byl činěn tlak, aby neposílali děti do vyučování náboženství. To bylo na školách dovoleno pouze jako nepovinný předmět či zájmový kroužek. Laičtí katecheté byli zakázáni. Přihlášky do náboženství byly kontrolovány řediteli škol a rodiče byli zastrášováni, aby neposílali děti do náboženství. Pro víru byli pronásledováni lidé všech vrstev. Profesori, učitelé, lékaři, právníci, inženýři a vůbec vysokoškolsky vzdělaní lidé bývali kvůli víře posíláni „k lopatě“. Dětem z věřících rodin se nedovolovalo jít na studia středních a vysokých škol. Stále se zjišťovalo, jak se jednotliví lidé „vyrovnali s náboženskou otázkou“. Mnoho lidí takto zastrášeno a pronásledováno opouštělo církve a bálo se vyznávat víru. Někteří jezdili do kostela do sousedních měst, kde je nikdo neznal, nechávali křtít děti u babiček na druhém konci republiky, jiní vyznávali víru i přes tvrdé pronásledování.

Také byly zakázány velké poutě, nesměla se konat veřejná církevní shromáždění, nesměla být duchovní cvičení, komunistický útlak zasahoval prakticky do všech záležitostí života církve.

Bylo zrušeno vydávání náboženských novin a časopisů, až na nepatrné výjimky byl zakázán tisk náboženské literatury. Dějiny ve škole byly neuvěřitelně falšovány, o kladných stránkách církevní historie se nesmělo učit a v dějepisných učebnicích byly pouze zmínky o těch událostech, kde hrála církev v minulosti negativní roli, a i tyto byly mnohdy zveličené (například výklad „doby temna“ a úlohy jezuitského řádu). Přes veškerý útlak však církev dále žila, mnohde byly zakládány ilegální či pololegální spolky, ze svobodného světa byla pašována náboženská literatura, kterou si lidé potají půjčovali. Často jediným spolehlivým zdrojem aktuálních informací bylo vysílání Vatikánského rozhlasu či jiných západních stanic, které však bylo často silně rušeno. Podrobnější obraz pronásledování církve v době komunistického režimu podává Václav Vaško ve dvoudílné knize „*Neumlčená*“ a nespočetné příběhy mnohých pamětníků shromáždil po roce 1989 královéhradecký biskup Karel Otčenášek ve čtyřech svazcích pod názvem „*Kamínky*“.

Skrytá katolická církev v Československu

Po nástupu totality v Československu v roce 1948 byly razantně provedeny agresivní akce proti církvi. Došlo k rozprášení řádů a internaci 10 000 řeholníků a řeholnic, bylo deportováno 200 ze 300 kněží řeckokatolické církve. Během 50. let byly zinscenovány monstrprocesy spojené s dlouholetými tresty a asi 1000 kněží a řeholníků skončilo ve vězení. Mnozí významní představitelé řeholníků, biskupů, Orlů a lidovců či obecně intelektuálů byli vězněni nebo internováni. Řadě kněží byl odebrán

souhlas s výkonem služby, nebo byli alespoň přeloženi do mrtvých farností, zbytek byl zastrašen, izolován a dezinformován.

Ještě před zatčením a internací biskupové vyjednali v Římě tzv. Mexické fakulty a v letech 1949 - 50 tajně vysvětili své nástupce pro případ, že nebudou moci vykonávat svůj úřad. Biskupové byli v církvi nutni pro svěcení dalších kněží. Bez nich by církev nemohla fungovat. První tajní biskupové byli svěceni většinou ještě se souhlasem Vatikánu a známí jsou např. Kajetán Matoušek, František Tomášek, Ladislav Hlad, Karel Otčenášek, Pavol Hnilica, Ján Korec, Peter Dubovský. Mnozí však nedokázali dlouhodobě skrývat svoji činnost a byli vypátráni a uvězněni. Po nich nastoupila nová generace z okruhu biskupa Jan Blahy a jím vysvěceného Felixe Davidka. V Davidkově posloupnosti pak bylo vysvěceno asi 15 tajných biskupů. Princip byl asi takový, že vysvěcený biskup měl dál vysvětit jednoho svého nástupce. Významné osobnosti toho okruhu byli Ivan Ljavinec, pozdější řeckokatolický eparcha, Stanislav Krátký, Josef Dvořák, Václav Razík, Jiří Krpálek, Fridolín Zahradník. Tento okruh biskupů v průběhu let vysvětil asi 160 tajných kněží. Kandidáti kněžství, kteří nebyli přijati do generálního semináře v Litoměřicích a nebo se o vstup tam na pokyn biskupů a představených ani nepokoušeli a ti co neodešli do Exilu, kde nejčastěji studovali v Nepomucenu v Římě, začali studovat tajně u bývalých profesorů teologických fakult nebo na tajně organizovaných teologických seminářích či se věnovali samostudiu. Nejznámější okruhy se vytvořily v Brně kolem biskupa Davidka a Krátkého, v Čechách kolem profesorů Zvěřiny a Mádra. Někteří kandidáti byli pak vysvěceni tajně biskupy v přístupné cizině, nejčastěji v Polsku nebo v NDR (ze známých např. Tomáš Halík či Petr Piřha), jiní pak domácími tajnými biskupy. Mnohdy byli na kněze svěceni i ženatí muži pro východní obřad. Po změně režimu v roce 1989 se církev k Davidkovým aktivitám stavěla rezervovaně. Jeho svěcení byla nakonec prohlášena za pochybně platná a tajní biskupové byli žádáni, aby se vzdali všech projevů své biskupské hodnosti. Kněží byli přezkušováni a podmíněně přesvěcováni, pokud byli ochotni se oficiálnímu vedení církve ve všem podrobit.

K nejvýznamnějším částem skryté církve patřila tajná řeholní společnost salesiáni, dominikáni, premonstráti, františkáni, jezuité, dominikánky, františkánky, boromejky, jejichž příslušníci se zpravidla snažili zabránit vymření svých ilegálních řádů otevřením tajných noviciátů a studia teologie. Salesiáni byli zvláště známí pořádáním táborů pro mládež tzv. „chaloupek“. Dále studijní centra pod vedením Josefa Zvěřiny organizující soukromé studium teologie po celé republice, také Oto Mádr, který vydával katolický samizdat (Teologické texty, Teologický sborník, Orientace, edice knih Duch a život, časopis pro rodiny Vzkříšení). Společenství Koinotés s biskupem Felixem Davidkem a od něho odtržené společenství Fridolína Zahradníka. Laické hnutí Fokoláre.

Záblesk světla v roce 1968 a období normalizace

Chvilkovou obnovu církve přineslo tzv. „Pražské jaro“ v roce 1968. Předcházelo mu částečné uvolnění poměrů, kdy při amnestiích v letech 1960 a 1965 byla propuštěna většina kněží a řeholníků z vězení a internačních táborů a taktéž Vatikán vyjednal s vládou ČSSR propuštění všech biskupů z internace. Většina duchovních však nedostala státní souhlas. Arcibiskup Josef Beran byl 25. února 1965 papežem Pavlem VI. jmenován kardi-

Arcibiskup Josef Beran s papežem Pavlem VI. po jmenování kardinálem

nálem, mohl odjet do Říma, ale do vlasti se již vrátit nesměl. Administrátorem pražské arcidiecéze se stal biskup František Tomášek. V roce 1968 se mohli dosud žijící sídelní biskupové vrátit do svých diecézí a většina kněží a řeholníků dostala státní souhlas a mohli nastoupit jako duchovní správci do farností. Mužské řehole nebyly obnoveny, jen některé ženské kongregace mohly obnovit činnost v sociálních ústavech. Krátce byl otevřen i kněžský seminář v Olomouci. Lidé se vraceli do kostelů a vzhledem k pouhé jedné generaci trvající ateistické výchově se mohlo stavět ještě na zakořeněných tradicích. Mohlo se volněji učit náboženství na školách, obnovili se některé katolické spolky. Vpád vojsk Varšavské smlouvy a následující normalizace opět udělala všemu konec. Například náboženství na školách byla povolena 1 hodina měsíčně pro oddělení do 16 žáků, bez ohledu na věk, a tak byli často ve třídě děti všech ročníků. Pouze bylo-li na škole víc jak 16 přihlášených, mohla být jedna hodina za 14 dní. Téměř každou hodinu posílali ředitelé do vyučování své zástupce na hospitaci, aby kontrolovali, co kněz děti učí.

Přesto se věřící nevzdávali a dokázali mnohdy statečně za víru bojovat, jindy pokračovali ve skrytém náboženském životě. Porádaly se tajné poutě pod záminkou poznávacích zájezdů do Moravského Krasu, do Křtin a na Vranov, do středních Čech, na Svatou Horu nebo do Staré Boleslavi, do Olomouce na Svatý Kopeček nebo Hostýn, do Luhačovic na Velehrad apod.

V katolické církvi se začal projevovat nedostatek kněží. Jejich počet oproti První republice klesl na třetinu, v roce 1970 jich se státním souhlasem bylo jen 2022. Mnoho farností bylo neobsazených a kněz tam dojížděl ze sousedství jen na nedělní bohoslužby. V pohraničních oblastech nebylo výjimkou, že jeden kněz měl na starosti deset i více kostelů.

Po smrti sídelních biskupů se vatikánští diplomaté snažili vyjednat vysvěcení nových biskupů, přičemž komunisté souhlasili jen se jmény kněží, kteří neprojevovali vůči režimu nepřátelský postoj, nebo s režimem přímo spolupracovali. Biskupy se tak roku 1973 stali v Tmavě Julius Gábriš, v Banské Bystrici Jozef Feranec, v Nitře Ján Pásztor a v Olomouci Josef Vrana. V Praze, jako druhý biskup v Českých zemích, působil již od roku 1965 František Tomášek, který nastoupil po rezignaci kardinála Berana a jeho odchodu do exilu. I zde strana očekávala spolupráci, ale stal se pravý opak a pozdější arcibiskup a kardinál Tomášek se stal neohroženým bojovníkem za práva církve.

Cyrlometodějská pouť na Velehradě v červenci 1985

V roce 1985 při příležitosti 1100. výročí úmrtí sv. Metoděje chtěl pozvat do Československa kardinál Tomášek Svatého otce Jana Pavla II. Komunisté to však zamítli. Na Velehradě se konala na jaře pouť duchovenstva, které se zúčastnilo na tisíc kněží, druhá mohutná pouť se konala na svátek věrozvěstů v červenci. Zúčastnilo se jí podle odhadů 100 - 200 tisíc věřících, i když policie dělala všechna možná opatření, aby se tam lidé nemohli dostat. V celých průvodech přicházeli pěšky přes pole a lesy. S kardinálem Tomáškem přijel jako papežský legát státní sekretář Agostino Casaroli, který od Svatého otce přivezl pro velehradskou baziliku jako dar zlatou růží. Poutníci jim připravili skutečné ovace, tajná policie byla zaskočena zpěvem písně Bože, cos ráčil, i s její poslední „zakázanou slokou“, která musela být z příkazu komunistických orgánů vypuštěna z nových vydání kancionálů, a kterou lidé zpívali zpaměti „...nebudem dbáti odvěkého vraha, nedáme sobě bráti věčných statků...“ Když na tribunu vystoupil ministr kultury Milan Klusák a přivítal poutníky na „mírové slavnosti“, byl vypískán a nemohl pokračovat.

V roce 1987 vydal kardinál Tomášek oběžník, kterým oznámil zahájení programu *Desetiletí duchovní obnovy - duchovní přípravy na svatovojtěšské milénium*. Tuto obnovu podpořily všechny složky veřejné i tajné církve. V tomtéž roce se uskutečnila podpísavá akce věřících nazvaná jako *Podněty katolíků k řešení situace věřících občanů v Československu*, která požadovala obnovení demokratických a náboženských svobod a která poté i díky veřejné podpoře kardinála Tomáška získala přes půl milionu podpisů.

Zatímco úmrtí biskupů na počátku 70. let dokázal využít komunistický režim k prosazení svých kandidátů, úmrtí biskupa Vrány roku 1987 a Pásztoru roku 1988 vedlo k úplně jinému výsledku. Jan Pavel II. totiž odmítal vysvětit kandidáty navrhované komunistickou stranou, až nakonec ÚV KSČ ustoupil a souhlasil s vysvěcením tří biskupů, jimiž se roku 1988 stali pražští světící biskupové Jan Lebeda a Antonín Liška a trnavský biskup Ján Sokol. Následujícího roku bylo vysvěceno ještě více biskupů: František Vaňák (Olomouc), Josef Koukl (Litoměřice), František Tondra (Spíš).

Zlomovou událostí se stala kanonizace svaté Anežky České 12. listopadu 1989 v Římě, které se zúčastnilo 10 tisíc poutníků. Pár dnů na to došlo v Československu k propuknutí Sametové revoluce a pádu komunistického režimu. 21. listopadu 1989 vydal kardinál Tomášek prohlášení, kterým podpořil revoluci a demokratické změny v Československu. V dubnu následujícího roku papež Jan Pavel II. poprvé navštívil Československo - Prahu,

Velehrad a Bratislavu, což nový prezident Václav Havel tenkrát označil za zázrak.

Církev po sametové revoluci

Po listopadu 1989 církev nabyla opět větší nezávislosti na státu, aniž by však došlo k odluce církve od státu. Byli vysvěceni další sídelní biskupové Vojtěch Cikrle v Brně a Miloslav Vlk v Českých Budějovicích, diecéze v Hradci Králové se ujal Karel Otčenášek (tajně vysvěcený v roce 1950).

Byly obnoveny bohoslovecké fakulty v Praze a Olomouci a zde byly otevřeny kněžské semináře. Teologickou fakultu také otevřela Jihočeská univerzita v Českých Budějovicích. Kromě kandidátů kněžství a jáhenství zde začali studovat i laici, jako budoucí katecheté a katechetky. Studentům byl otevřen přístup ke studiu teologie i v zahraničí, bohoslovci i kněží mohou studovat především v Římě, kde je jim k dispozici česká kolej Nepomucenum. Nárůst povolání byl zpočátku značný, na bohosloví se hlásili všichni, kterým komunistický režim nějak bránil. Mnoho ženatých mužů započalo studia, aby se mohli připravit na jáhenskou službu v církvi, která do té doby u nás prakticky neexistovala.

Po roce 1989 došlo též k postupnému obnovování církevních struktur a s ní spojených organizací (řádů a řeholních kongregací, církevních nemocnic, sociálních zařízení, škol a charit). Církvi, zejména klášterům, byla vrácena část majetku, která sloužila bohoslužebným a charitativním účelům, ovšem restituce celého církevního majetku, ze kterého by církev mohla nezávisle financovat svoji činnost byly dlouho odkládány a na církevní restituční zákon se čekalo 23 let do roku 2012. Po válce a po roce 1948 bylo církvi zabráno státem asi 2500 budov, 175 tisíc hektarů lesů a 25 tisíc hektarů orné půdy. Dodnes nejsou restituce uspokojivě provedeny, o vydání mnohých majetků se musí církevní instituce někdy soudit. Církev má v průběhu 30 let dostat finanční odškodnění 59 miliard korun za majetek, který nemůže být z různých důvodů vrácen. Současní komunisté by chtěli, aby církvi byl vrácený majetek zdaněn, což našťáště ústavní soud zavrhl.

Po prvotní euforii českého obyvatelstva počátkem 90. let, kdy byla katolická církev mnohdy vnímána jako symbol odporu proti totalitnímu režimu, provázené aktivizací dosud skrytých věřících i přílivem nových, došlo k postupnému vystřízlivění. Zatímco při sčítání v roce 1991 se ke katolické církvi přihlásily 4 miliony lidí (39%), v roce 2001 to už bylo jen 2,74 milionu (27%) a při posledním sčítání v roce 2011 to byl jen 1 milion věřících (10%). Nuto však dodat, že otázka ohledně příslušnosti k církvi byly dobrovolná a 4,7 milionů obyvatel své vyznání neuvedlo, nezapsali se ani jako ateisté, ani jako věřící. V období let 1991-2011 tak církev zaznamenala úbytek mnohem větší než v dobách První republiky nebo v období komunismu. V době sčítání se odhadovalo, že nedělní bohoslužby navštěvuje téměř 500 tisíc obyvatel. Dnes se těchto praktikujících katolíků v České republice odhaduje asi 2%. Česká republika je považována za nejateističtější zemi v Evropě.

Církev v samostatné České republice

Po rozdělení Československa v roce 1993 na Českou republiku a Slovenskou republiku došlo v 90. letech k určité úpravě církevních struktur. Jednak došlo k zániku Československé biskupské konference a oddělení české a slovenské části katolické církve a církev na území ČR začala reprezentovat Česká biskupská konference,

jednak byly v devadesátých letech zřízeny dvě nové diecéze: plzeňská (1993) a ostravsko-opavská (1996). Římskokatolická církev působí v České republice v rámci 8 diecézí sdružených ve 2 církevní provincie, v jejichž čele stojí arcibiskupové-metropolité. Česká církevní provincie v Čechách sestává z arcidiecéze pražské a diecézí českobudějovické, královéhradecké, litoměřické a plzeňské. V rámci Čech existuje i titulární Biskupství litomyšlské. Moravská církevní provincie na Moravě a ve Slezsku se skládá z arcidiecéze olomoucké a diecéze brněnské a ostravsko-opavské. Pro katolíky východní obřadu je v České republice apoštolský exarchát. Všechny diecéze jsou obsazené sídelními biskupy, kteří mají také pomocné biskupy. Podle statistiky z roku 2015 působí v ČR 1750 kněží (v roce 1948 je jich uváděno asi 3000). Mnoho farností je neobsazených a kněz tam pouze dojíždí ze sousedství. Protože Česká republika má velký nedostatek kněží, tak tam přicházejí kněží z Polska, kterých v ČR působí již několik stovek. Zvláštní status má tzv. vojenský vikariát, který působí při jednotkách Armády České republiky po celém světě. Svatý stolec je u vlády České republiky diplomaticky zastoupen apoštolským nunciem.

Katolická církev – diecéze či řády a kongregace mají dnes v ČR komplexní systém školských, charitativních a zdravotnických zařízení. Podle údajů z roku 2015 provozují 108 škol a školských zařízení, kde je např. 27 mateřských škol, 23 základních škol, 18 gymnázií a 12 středních odborných škol a 5 vyšších odborných škol a další. Zároveň církev zajišťuje vyučování nepovinného předmětu katolické náboženství, který na veřejných školách navštěvovalo 38 843 žáků a studentů a dalších asi 16 000 dětí a mládeže absolvovalo výuku náboženství mimo školu např. na farnostech. Církev se též podílí na řízení tří teologických fakult: Katolické teologické fakulty Univerzity Karlovy v Praze, Cyrilo-metodějské teologické fakulty Univerzity Palackého v Olomouci a Teologické fakulty Jihočeské univerzity v Českých Budějovicích.

Česká katolická charita je největší charitativní organizací České republiky. Je zřízena Českou biskupskou konferencí a je největším nestátním poskytovatelem zdravotnické a sociální péče v České republice. Sdružuje dnes 348 farností, městských a oblastních charit. Její hlavní náplní je pomoc potřebným v České republice, mimo to ale se též zabývá pomocí potřebným v zahraničí. Organizuje sbírky pro obyvatele oblastí postižených živelními katastrofami a jako první zavedla v ČR adopční programy na podporu vzdělávání dětí z chudých rodin v zahraničí, jichž je i dodnes největším českým organizátorem. Prostřednictvím jednotlivých diecézních charit zprostředkovává adopce na dálku v Indii, Ugandě, Litvě, Ukrajině, Bělorusku, Bolívii a Paraguayi.

Česká katolická charita, řeholní společenství a katolické spolky provozují celou řadu domovů důchodců, hospiců, dětských domovů, ústavů pro mentálně postižené i nemocnic. Z těch je nejznámější Nemocnice Milosrdných sester sv. Karla Boromejského v Praze, která patří mezi pacienty nejlépe hodnocené nemocnice v České republice.

Církev dnes svobodně využívá masových sdělovacích prostředků. Kromě oficiálních stránek České biskupské konference existuje řada internetových projektů, katolických nebo obecně křesťanských. Největším a nejnavštěvovanějším katolickým webem je Vira.cz provozovaný Pastoračním střediskem Arcibiskupství pražského. Známy je též Katolik.cz, který je provozovaný Pastoračním střediskem Biskupství brněnského. V ČR působí katolická Televize Noe a Rádio Proglas. Obojí spolupracují s křesťanskými

Papež Jan Pavel II. poprvé v Československu v roce 1990, vpravo prezident Václav Havel, vlevo kardinál František Tomášek

a katolickými médii ve světě a v jejich čele stojí katoličtí kněží. Proglas přejal též úkol přejímat české vysílání Radia Vatikán. Katoličtí kněží vedou i televizi TV-MiS s programem on-demand, který je dostupný pouze na internetu. Určitý počet pravidelných křesťanských pořadů lze nalézt ve vysílání České televize např. *Cesty víry* a Českého rozhlasu. Obě veřejnoprávní média též přenášejí významné křesťanské události - například sváteční bohoslužby, poutě, přenosy z Říma.

Nejvýznamnějším katolickým periodikem je oficiální týdeník české i moravské církevní provincie *Katolický týdeník*, poměrně velký vliv má také týdeník Matice cyrilometodějské, *Světlo* - obojí zveřejňuje své texty na internetu, stejně jako nejvýznamnější odborný teologický časopis *Teologické texty*. Z časopisů určených převážně mladým jsou nejdůležitější měsíčník *Nezbeda*, časopis pro dívky *In*, časopis pro ministranty *Tarsicius* a na novou evangelizaci orientovaný časopis *Milujte se!*, či *Salesiánský magazín*.

V ČR existují desítky katolicky zaměřených vydavatelství, nejvýznamnější z nich jsou Karmelitánské nakladatelství, Matice cyrilometodějská, Nakladatelství Cor Jesu, Paulinky, Vyšehrad, tiskový apoštolát A. M. I. M. S., Cesta a Trinitas. Řadu katolické a křesťanské literatury produkuje též salesiánské nakladatelství Portál.

Církev v naší vlasti prošla za uplynulých sto let pohnutými dějinami. Uvedený přehled není vyčerpávající, mnohé snad bylo i opomenuto. Ze světlých i temných kapitol bychom se měli poučit. I když se snad zdá, že světlo víry pohasíná, Pán Ježíš slíbil církvi, že ji brány pekelné nepřemohou. Vkládáme velké naděje do nové generace a doufáme ve skutečnou mravní a duchovní obnovu naší země a návrat k dědictví otců. Za to se modleme a o to se také osobně snažme.

*Původně připravil jako kázání pro bohoslužby krajanů v USA
Mons. Dušan Hladík*

Hlavní prameny:

<https://cs.wikipedia.org>

Dějiny římskokatolické církve v Česku - Církev v Československu
Seznam českých katolických kněží a řeholníků perzekvovaných nacistickým režimem

Vysídlení Němců z Československa

Akce K. Akce Ř. Akce P

Podzemní církev. Koinótes

Katolická církev v komunistickém Československu

Římskokatolická církev v Česku

Prof. František Dvorník - mistr historické syntézy

František Dvorník jako mladý kněz

Před 125 roky přišel na tento svět v moravské obci Chomýž, v okrese Kroměříž, Prof. ThDr. PhDr. František Dvorník. Narodil se dne 14. 8. 1893. V rodné vsi Chomýž po velmi plodném a mimořádně úspěšném životě dne 4. 11. 1975 také zemřel. Dožil se 82 roků. Byl to moravský kněz, talentovaný historik a nejvýznamnější Československý byzantolog světového věhlasu. Po celý svůj život byl vzorným knězem a nadšeným, obětavým bojovníkem za sjednocení východních a západních křesťanů. Dokonale ovládal němčinu, francouzštinu, angličtinu, latinu a starou řečtinu. Z řady dalších jazyků, se kterými úspěšně pracoval a tvořil, jmenujme alespoň staroslověnštinu a ruštinu.

Po absolvování Arcibiskupského gymnázia v Kroměříži studoval na katolické bohoslovecké fakultě v Olomouci. Po ukončení studia byl v roce 1916 vysvěcen na kněze. Jako kněz působil krátce v Bílovci a ve Vítkově. Potom pokračoval ve studiích v Praze, odkud odešel do Paříže. Tam na Faculté des lettres de Paris studoval několik oborů současně. V roce 1926 získal na pařížské Sorbonně doktorát filosofie. Po návratu do Československa se v roce 1927 habilitoval a už v roce 1928 se stal řádným profesorem církevních dějin na Katolické teologické fakultě Univerzity Karlovy v Praze. Byl jedním ze zaklada-

telů Slovanského ústavu v Praze, spoluzaložil vědeckou revui (časopis) Byzantinoslavica. Za intenzivní a velmi plodnou spolupráci s církevními a civilními představiteli spřátelené, jím tak velice milované Francie mu byl roku 1930 udělen řád rytíře francouzské Čestné legie.

Přestože mu pedagogické povinnosti a bohatá veřejná činnost zabíraly mnoho času, pokračoval ve své vědecké práci. Po dokončení knihy nazvané Les Slaves Byzance et Rome au IXe siècle (Slované, Byzanc a Řím v 9. století), kterou v Paříži vydala roku 1926 Librairie Honore Champion, připravil a vydal další dvě svoje převratná díla. Povězme si k nim něco bližšího!

A) Během přípravy předchozí knihy nemohl pominout práci nazvanou Životy Konstantina a Metoděje, sepsanou neznámým autorem ve staroslověnštině. V odborné literatuře tehdy nechyběly byt' jenom ojedinělé hlasy, že jde pouze o hagiografické legendy. Věrohodnost některých údajů v tomto prameni byla zpochybňována. František Dvorník se proto rozhodl vypovídací hodnotu Životů jako historického pramenu obhájit, přičemž k tomuto úkolu přistoupil způsobem v cyrilo-metodějském bádání až do té doby nepoužitým. Porovnával postupně všechny údaje v Životech Konstantina a Metoděje s relevantními soudobými byzantskými prameny všeho druhu (historickými, hagiografickými, právními i jinými), aby tak dokázal, že tyto údaje plně odpovídají tehdejší skutečnosti. A že pokud nejsou jednoznačně průkazné, lze je přijmout jako alespoň maximálně pravděpodobné. Ve své práci tak vytvořil velkolepý, barvitý a přitom výstižný obraz společenského, církevního a duchovního prostředí, z něhož byzantská misie na Moravu přišla. Kniha, shrnující autorovy poznatky, byla vydána pod názvem Les légendes de Constantin et de Méthode vues de Byzance (Praha 1933, Commission byzantologique de l'Institut slave de Prague, 443 s.). Vyšla jako doprovodný svazek časopisu Byzantinoslavica.

B) Konstantina-Cyrila a jeho bratra Metoděje poslal na Moravu konstantinopolský patriarcha Fotios. Jeho spory s papežem Mikulášem I. vedly posléze k první vážné roztržce mezi byzantskou církví a římským stolicí. Ta vešla do dějin pod názvem Fotiovo schisma. Bylo jen přirozené, že František Dvorník, hluboce angažovaný v tehdejší unionistickém hnutí, zaměřil svoji pozornost na zkoumání příčin, které vedly k rozštěpení někdejší křesťanské jednoty. Roku 1930 přispěl do sborníku vydaného na počest jeho velkého učitele Charlese Diehla studií, v níž ukázal, že jedním z hlavních důvodů roztržky mezi konstantinopolským patriarchátem a římským stolicí v 9. století byl jejich spor o jurisdikci nad oblastí někdejšího Illyrika, a především o svrchovanost nad tehdy christianizovaným Bulharskem. Roku 1933 pak uveřejnil v mezinárodním časopisu Byzantion studii, v níž polemizoval s obecně přijímanou tezí, že Fotios byl po usmíření s římským stolicí exkomunikován podruhé. Naopak dokazoval, že tvrzení o druhém Fotiovu schismatu je pouze legenda, vytvořená až některými teology v 11. století. Ta pak byla po staletí tvrdošíjně udržována a záměrně rozvíjena jako doklad toho, že rozkol mezi východní a západní částí křesťanské církve vznikl a pokračoval už od 9. století. K tomu viz Dvorníkovu knihu The Photian Schism, History and Legend, Cambridge 1948, Cambridge University Press, 503 s. Česky vyšla pod názvem Fotiovo schisma, historie a legenda, Olomouc 2008, Refugium Velehrad-Roma, 575 s.

Zprávy o mnichovském diktátu a obsazení Sudet zastihly Prof. Dvorníka ve Velké Británii. Na návrat do vlasti nepomýšlel, chtěl najít uplatnění a své existenční zajištění v milované Francii. Díky pomoci svého učitele a celoživotního přítele Charlese Diehla mu bylo pro akademický rok 1939/1940 nabídnuto Schlumbergovo stipendium, zahrnující konání přednášek v Collège de France. Současně byl také pozván, aby přednášel raně křesťanské a byzantské dějiny v Ecole des Hautes Études. Začátkem

září roku 1939 vyhlásila Francie Německu válku. Dříve než skončil akademický rok 1939/1940 bylo jasné, že Francie bude poražena. Pouhý týden před tím, než Němci vstoupili do Paříže, se Prof. Dvorníkovi podařilo dostat na jednu z posledních lodí, které z Francie odpluly do Velké Británie.

Ani poté, co 2. světová válka skončila, se Prof. Dvorník do Československa vrátit nechtěl. Bylo mu jasné, že pro své politické postoje není u mnoha lidí ve vládnoucích kruzích oblíben. Především však nedůvěřoval dalšímu vývoji v osvobozeném Československu. V listopadu 1946 mu londýnská univerzita udělila čestný doktorát, v červenci 1947 ho Britská akademie věd zvolila svým dopisujícím členem. Také prestižní Royal Historical Society ho nominovala na čestné členství. Přesto Prof. Dvorník neměl žádné pevné, trvalé postavení. Byl zván k různým příležitostným přednáškám a jako pozvaný host se účastnil několika odborných konferencí. Byla mu přislíbena profesura na proslulé London School of Slavonic Studies. K jejímu okamžitému zřízení však chyběly finanční prostředky.

V této nejisté životní situaci mu jako spásné řešení přišlo pozvání do Dumbarton Oaks Center for Byzantine Studies ve Washingtonu D. C., USA. Do této svým způsobem jedinečné instituce Prof. Dvorník přicestoval v lednu roku 1948. Začalo tak třetí, americké období Dvorníkovy vědecké dráhy.

Původně byl pozván na 1 rok jako „hostující profesor“. Na jaře roku 1948 v Cambridge University Press konečně vyšla kniha o Fotiově schismatu, která ve vědeckých kruzích okamžitě vzbudila značný ohlas. Záhy nato dostal Prof. Dvorník z Londýna oficiální sdělení, že jeho profesura v London School of Slavonic Studies byla potvrzena a že by tam mohl na podzim roku 1948 nastoupit jako řádný profesor. To vše nepochybně přispělo k tomu, že mu jednoroční pozvání k americkému hostování bylo prodlouženo a že byl v červenci roku 1949 jmenován řádným členem fakulty Dumbarton Oaks. Současně byl jmenován řádným profesorem Harvardovy univerzity. Bylo to poprvé, jak Prof. Dvorník s oblibou připomínal, kdy byl katolický

kněz jmenován řádným profesorem této výrazně protestantské univerzity.

Prof. František Dvorník se pravidelně účastnil symposií pořádaných každý rok na jaře v Dumbarton Oaks. Vždy vystoupil s přednáškou k danému hlavnímu tématu. Roku 1952 uspořádal symposium na téma Byzanc a Slované, na němž sám přednesl hned 3 přednášky. Byl potom pozván, aby jednu z nich přednesl v květnu 1952 v London School of Slavonic Studies, o 1 měsíc později i v Institut des études slaves v Paříži. Bohatá byla i jeho přednášková činnost na různých amerických univerzitách. V podzimním semestru 1951 měl na Harvardově univerzitě přednášky o nejstarších dějinách Slovanů. Ty pak později (roku 1956) vydal knižně pod názvem *The Slavs – Their Early History and Civilization*. O 4 roky později, v akademickém roce 1956/1957, tam přednesl celoroční cyklus přednášek o dějinách Slovanů od 13. do 19. století. Obsah těchto přednášek pak zpracoval do příručky encyklopedického charakteru nazvané *The Slavs in European History and Culture*. Tato příručka se pak užívala jako učebnice na řadě amerických univerzit. Byla přeložena i do francouzštiny a italštiny a po roce 1990 také do ruštiny.

Byl často zván k přednáškám na řadu i dalších amerických univerzit a množství témat, jimiž se zabýval, je vskutku úctyhodné. Mnoho pozornosti věnoval otázkám christianizace a organizace církevních poměrů na staré Rusi. Jednou byl dokonce požádán, aby jako uznávaný expert v tomto oboru přednášel pro vyšší úředníky na ministerstvu zahraničních věcí Spojených států amerických. Stejně jako v Evropě se také v USA Prof. Dvorníkovi dostalo uznání za jeho vědeckou práci udělením vysokých akademických poct. V červnu roku 1952 ho Americká akademie svobodných umění a věd, se sídlem v Bostonu, zvolila svým členem. Záhy nato byl za svůj přínos ke studiu středověkých dějin zvolen dopisujícím členem Americké mediévistické akademie. V květnu roku 1953 mu pak Kolej sv. Prokopa v Lisle (stát Illinois) udělila čestný doktorát humanitních věd.

Soukromá římsko-katolická univerzitní instituce zvaná Kolej sv. Prokopa v Lisle má od roku 1995 status Benediktinská

univerzita. Byla zřízena ve stejnojmenném benediktinském opatství a byla založena českými a moravskými emigranty na předměstí Chicaga v roce 1887 s cílem věnovat se osvětové a misijní práci mezi českými, moravskými a slovenskými emigranty. Od března roku 1937 stál v jeho čele opat Prokop Neužil (* 3. 11. 1861, + 2. 12. 1946). Ten byl prodchnut unionistickými snahami a věřil, že by tyto myšlenky mohly najít ohlas i mezi pravoslavnými emigranty z oblastí ovládaných Sověty. Už ve 40. letech 20. století bylo v jeho opatství uspořádáno několik unionistických sjezdů. Po komunistickém převratu v Československu tam pak vznikl plán pokračovat v pořádání Velehradských kongresů, které byly ve staré vlasti po roce 1948 zakázány (poslední se konal v létě roku 1948).

Prof. Dvorník krátce po svém příjezdu do USA navázal s opatstvím sv. Prokopa v Lisle spojení a nadále s ním už trvale spolupracoval. Podílel se na realizaci snah o obnovení Velehradských kongresů na americké půdě. Na všech třech Velehradských kongresech, které se v letech 1956 až 1959 v Lisle uskutečnily, vždy vystoupil se základním projevem.

Na rok 1963 připadlo 1100. výročí příchodu cyrilo-metodějské misie na Moravu. Tak významnou historickou událost nebylo možné pominout či obejít ani v socialistickém Československu. Vládnoucí kruhy se však snažily alespoň zamlžit jeho náboženský význam tím, že se pozornost veřejnosti snažily soustředit na výsledky cca 17–18 roků trvajících archeologických vykopávek na jižní a střední Moravě (Mikulčice u Břeclavi, Staré město u Uherského Hradiště, aj.). S názvem Velká Morava byla uspořádána velkolepá výstava těchto nálezů, představená na podzim roku 1963 v Brně, o rok později na Pražském hradě v Praze. U příležitosti zahájení výstavy byla uspořádána i velká vědecká konference s mezinárodní účastí.

Začínalo už období pomalého politického tání předcházející Pražskému jaru 1968, a tak Prof. Dvorník, do té doby persona non grata, mohl být pozván jako čestný host. Bylo to po 25 letech poprvé, co se mu dostalo příležitosti znovu navštívit svou vlast a svoji rodinu. On

sám pak společně s Romanem Jakobsonem uspořádal na jaře roku 1964 v Dumbarton Oaks sympozium věnované kulturnímu dílu sv. Cyrila a Metoděje. V této souvislosti se mu dostalo vícero vybidnutí, aby napsal novou knihu, věnovanou cyrilo-metodějské problematice. Výsledkem byla monografie nazvaná *Byzantine Missions among the Slavs - Cyril and Methodius*. Kniha vyšla na podzim roku 1970 v Rutgers University Press v USA, ale současně také v českém překladu, nazvaném *Byzantské misie u Slovanů*, nakladatelství Vyšehrad, Praha 1970. To bylo do značné míry umožněno tím, že se Prof. Dvorník velkoryse vzdal nároku na autorský honorář. Prof. Dvorník pak mohl každoročně přijíždět do Československa a trávit letní měsíce s žijícími členy své rodiny v rodné Chomýži v domě, který tam nechal ve 30. letech 20. století postavit. Udržoval přitom pravidelný kontakt se členy redakce časopisu *Byzantinoslavica*, který cca před 30 roky pomáhal založit. Do tohoto časopisu pak znovu, po 25 letech, pravidelně přispíval svými studiemi a recenzemi.

Svou přízeň staré vlasti projevil i velkorysým darem. Časopisu *Byzantinoslavica* odkázal svou cennou knihovnu, kterou v době jeho exilu dokázala jeho oddaná sestra Marie ukrýt a ochránit před nebezpečím konfiskace. Nejprve před nacisty, později před komunisty. Roku 1966 odešel Prof. František Dvorník formálně do důchodu, nicméně i jako emeritus zůstal nadále členem fakulty v Dumbarton Oaks. Nadále měl k dispozici svoji pracovnu a i vzdor svému vysokému věku nepřestal pracovat - v říjnu roku 1973 tam s dvouměsíčním zpožděním oslavil svoje osmdesátiny.

Tehdy dokončil svoji knihu, na níž začal pracovat z podnětu gen. W. Donovanova po svém příjezdu do USA. Kniha nazval *Origins of Intelligence Services - The Ancient Near East, Persia, Greece, Rome, Byzantium, the Arab Muslim Empires, the Mongol Empire, China, Muscovy*. Vydána byla v New Yorku roku 1974. (Česky tato kniha vyšla pod názvem *Počátky zpravodajských služeb - starověký Blízký východ, Persie, Řec-*

Prof. František Dvorník
(* 14. 8. 1893, + 4. 11. 1975)

ko, Řím, byzantská říše, arabsko-muslimské říše, mongolská říše, Čína, Moskevské knížectví. Vydalo ji nakladatelství Prostor, Praha 2001, má 401 s.). Tato kniha se zabývá prapůvodem organizací, které bychom dnes nazvali zpravodajskými službami starověkých říší. Prof. Dvorník v ní shromáždil velké množství informací, díky nimž zrekonstruoval počátky zpravodajství ve starověkých říších. Systematický výklad doplnil řadou konkrétních příkladů fungování pošty a předávání informací prostřednictvím systému agentů a osob plnících diplomatické poslání z papežského pověření. Autor si také všímá způsobů, jakými byly předávány informace z politických center do provincií. Ukazuje, jaký význam pro starověké vládcy mělo rychlé získání přesných informací k tomu, aby byly odvráceny politické pohromy a aby byly úspěšně vedeny války.

Jeho hlavním pracovním záměrem však bylo navázat na své dílo o raně křesťanské politické filosofii a ukázat, jak se tyto ideje dále rozvíjely a v pozdějších stoletích proměňovaly. Jak se vyvíjely vztahy mezi mocí duchovní a světskou a proč byl tak rozdílný na Západě a na Východě. Kde v těchto vztazích docházelo v různých historických

situacích k zásadním chybám a jak dopadly pokusy je napravit. Když v létě roku 1975 přijel Prof. Dvorník jako obvykle na letní prázdniny do Československa, přivezl téměř hotový rukopis této zamýšlené monografie s sebou. Nazval ji *The Conflict between sacerdotium and imperium in the Middle Ages - East and West*. Přijel však ve velmi špatném zdravotním stavu, trpěl srdečními potížemi. Při pokusu o vzloupání do jeho bytu o několik měsíců dříve utrpěl vážný šok, snad i slabší mozkovou příhodu (mrtvici). Odmítal však prosby své rodiny, aby zůstal už natrvalo doma. Byl plně zaujat jedinou myšlenkou: že se musí ještě jednou vrátit do Dumbarton Oaks, aby tam dokončil svoji knihu. Chybělo mu už jenom napsat poslední kapitulu, doplnit poznámky a provést poslední revizi textu. Sliboval, že se potom vrátí domů na rodnou Moravu nadobro, aby zde v klidu dožil svoje dny. Během léta 1975 se však jeho zdravotní stav i přes výtečnou lékařskou péči, které se mu dostalo, výrazně zhoršoval.

Svou poslední knihu, k níž se tak upínal, už dokončit nedokázal. Přesto však Pán Bůh, kterému kněz František Dvorník po celý svůj život oddaně sloužil, byl k němu milostivý. Dopřál mu, aby své poslední dny strávil ve svém vlastním domě v rodné vsi, v kruhu rodiny, která o něj až do posledních chvil s láskou pečovala. Zesnul klidně dne 4. listopadu 1975. Jeho pohřbu se zúčastnilo téměř 100 kněží nejen ze širokého okolí, ale i ze vzdálené Prahy. Pohřben je v rodinné hrobce v obci Bílavsko, ležící jižně od nedaleké Bystřice pod Hostýnem. Tedy na hřbitově při kostelíku, ve kterém roku 1916 jako nově vysvěcený kněz sloužil svou první mši svatou.

V roce 1992 obdržel Prof. ThDr. PhDr. František Dvorník z rozhodnutí prezidenta Československé republiky Václava Havla in memoriam Řád T. G. Masaryka III. třídy.

*S využitím dostupných pramenů
připravil Jiří Kachlík
Brno, Česká republika*

Jan of Holešov

Jan of Holešov was born in 1366. He was a Czech writer, linguist, musicologist, theologian, one of the first ethnographers and a founder of modern comparative linguistics (the study of similarities and differences between languages, in particular the comparison of related languages with a view to reconstructing forms in their lost parent languages). Though not an abundance of information on him is in existence, he is considered one of the most educated persons of his time and indispensable are his attributes to Czech history.

Jan from Holešov was born the son of the administrator of the bishop's property in Holešov. For a short time, he served as a priest in Slušovice followed by a move to Sorbonne to further his studies. After returning to his native land, Jan of Holešov joined the Benedictine monastery in Břevnov. During the Hussite Wars, the monastery was destroyed causing him to move in 1420 to the Benedictine monastery in Rajhrad u Brna.

Dedicating his life to God as a monk and continuing in his scholarly work, he was widely esteemed for two publications. The first was written in 1397 and was a theological as well as linguistic analysis of the oldest-known Czech song "Lord, Have Mercy on Us" thought to have been written by Saint Adalbert of Prague which dates back to around the later half of the 10th century. His work did contain some minor factual errors caused by limited access to sources. Nevertheless, it is considered the first work of modern comparative linguistics. The second of his two most famous publications is that of the "Treatise on Christmas Eve" where he describes and analyzes the folk customs associated with the celebration of Christmas Day and evening. Here he utilizes his ethnographic research to describe the different Czech Christmas customs including their probable origins and describes the oldest known Slavic carol "Vele, Vele, Stojí Dubec Vprostřed Dvoru." It is in this printing that the Christmas bread, Vánočka, was first mentioned in published writing. According to Jan of Holesov's explanation, this pastry symbolizes the Christ Child wrapped in cloth. To the people of Czech and Slovak lands, nothing embodies the essence of the Christmas table like the taste and smell of Vánočka.

Copy of the song, "Hospodine, pomiluj ny" ("Lord, Have Mercy on Us") from the journal of Jan of Holešov from 1397.

Another significant note is that the Czech historian Josef Pekař attributed the authorship of Czech spelling with diacritical marks to Jan of Holešov. Other historians have attributed that contribution to Jan Hus, due to ideological reasons from the Hussite movement. Jan of Holešov was a theological opponent of Jan Hus for obvious reasons.

Jan of Holešov's contributions to the study of and subsequent publications of Czech related cultural traditions including those of Christmas celebrations shouldn't be underestimated. His works serve as means of documentation and thus preservation and are considered invaluable to the Czech and Slovak cultures.

By Jana Kreck

Christmas is Freedom and Renewal

In Christmas we renew once again the joy of our hearts and our minds that flows from the birth of our Savior. The celebration of Christmas is the celebration of freedom and renewal.

Until that cold night in Bethlehem, the world could not remember true freedom. Since the beginning of time the human race and the physical world itself I lived under what is called in the prayers of an Advent Mass, "the ancient enslavement." This enslavement is the effect found in each of us that flows from the sin of Adam and Eve. Through our first parents, we all broke with God's friendship. As a result, the harmony of our nature with God's grace was disrupted.

The slavery we endured was that, because of sin, we had no hope for what we were made to be. Our human nature was frustrated as heaven was closed to us.

Eternal life there would be, but it would not be spent resting in God, which has always been what we have been called to do. Our slavery was to be under Satan's power, as we sing in the famous Christmas carol, "God Rest Ye Merry Gentlemen."

In our political, post-modern and democratic age, we worry about freedom mostly as our political rights. To

be free is understood as not being subject to the orders of government or of someone other than ourselves. And when we add the materialistic and economic context that so dominates our lives, freedom is often taken to mean having material well-being and liberation from want or need. In short, wealth gives us the freedom to do what we want.

The freedom that was brought to us at that first Christmas is something very different. That little baby was Himself born into poverty. His family squeezed into an open space among animals because their material resources and their social standing got them nothing more. They neither had nor sought the freedom that comes from wealth.

But the presence of the Son of God, taking on our flesh and our very nature, except for sin, changed the world forever. Watched over by His mother, sinless at every moment of her life, the birth of Jesus suddenly gave to the world a source of grace and harmony with God that it had not known since the fall.

With the soon to come death and resurrection of Jesus as well as the gift of the Holy Spirit, freedom comes to us through the forgiveness of the evil deeds that each of us knows we have com-

mitted in our lifetime. Now we are free to have a good conscience, to seek what is truly right and to have the presence of God within us.

With that freedom came the renewal. As God had originally intended, by following the Christ child and allowing Him into our thoughts and hearts, we are different. We become more and more like Him throughout our lifetime. St. Paul tells us that with that transformation comes an eternal life of joy and happiness, that, eye has not seen nor ear has heard.

Christmas reminds us that the gifts of freedom and renewal which come from Christ are not automatic.

The shepherds came and adored. Herod feared, hated and sought to kill the newborn King of the Jews. Each of us still must choose and seek throughout our lives to hold fast to those gifts that flow from Jesus' birth.

2,000 years ago the angels sang and the Wise Men adored. But the gift did not end then and there. The Christ child was born for us as well as for our eternal freedom.

A very blessed Christmas to all!

*By Bishop David J. Malloy
The Observer, December 22, 2017*

Sesterský vztah mezi Svatým Kopečkem a Liliovou horou

Zvláštní úzké vztahy a mystická propojení můžeme nalézt nejen mezi lidmi, ale i mezi různými místy v naší vlasti. Dokladem téměř rodinného vztahu některých míst na Moravě můžeme vidět i mezi Liliovou horou a Svatým Kopečkem. O Liliové hoře, která se nachází 700 m JZ směrem od obce Luleč a cca 7 km JZ směrem od města Vyškov, jsme už psali v předchozích číslech tohoto měsíčníku.

Neviditelné nitky propojení mezi Liliovou horou a Svatým Kopečkem byly navázány už někdy před rokem 1629. V těch časech formanské vozy projížděly krajem se zbožím a formani se třáslí strachy při pomýšlení na možnost přepadení a ztráty vlastního života. Lapkové tehdy číhali v okolních lesích a odlehlých místech na bohatou kořist. Když se potřebovali zbavit nepohodlného svědka jejich bezostyšného rabování, zavraždili nejen formana, ale také všechny členy jeho doprovodu.

Tehdy bodrý Hanák, olomoucký obchodník vínem Jan Andrásek (žil v letech 1595–1673) pravidelně a mnohokrát jezdil se svou čeledí pro víno z Olomouce do Rakouska. Tento slušný a bohabojný muž si zvykl odpočívat a nocovat se svou doprovodnou čeledí a s tažnými koňmi v zájezdní krčmě nedaleko romantického kopce Liliová hora u Luleče. Večer sedával v zadumání před krčmou, zahleděn na překrásné panoráma Liliové hory s kostelíkem na jejím vrcholu.

Jan Andrásek, romantická a bezelstná duše, vnímal plně krásu kraje a přilnul k němu natolik, že se po cestě vždy na posezení pod horou velice těšil. A když nebyl příliš unaven vyšel si na horu ke kostelíku, zasvěcenému tehdy Svatému Duchu. Odměnou mu byl neopakovatelný rozhled po krajině. Zdejší vznešená atmosféra mu hladila duši. V Lulči také slíbil před svojí čeledí: „Tož teda – to be belo, abe nebelo! – takové kostelíček vestavím aji o nás, ale napřed mosím ještě trochu zbohatnout.“

Možná zprvu sám tuto svoji myšlenku chápal jako nespílitelné přání. Přesto

však, díky jakési přízni či požehnání z vyšších míst, nebyl tento zbožný Hanák nikdy přepaden ani okraden lapky. Jeho práci bylo žehnáno a na co sáhl, to se mu podařilo. Jan Andrásek to přičítal působení či vlivu Liliové hory, kterou čím dál tím více obdivoval a miloval.

Větší bohatství na sebe nenechalo dlouho čekat. „A tož, podíváme se, to není ani možná! Dyť já jož mám tolik peněz, že ten kostýlek možu beze všecyho financovat a ještě mi dost' zostane“ zjistil jednoho dne. Všelijaké okolnosti však nutily Jana Andrásku k odkladu. Teprve až se mu začala zjevovat ve snách Matka Boží a připomínala mu slib daný u Liliové hory, začal hledat vhodné místo.

Za únorové vánice se vydal do lesů nad Olomoucí. Jezdil sem a tam, ale rozhodnout se nemohl. Tu se na jednom návrší jeho kůň zastavil, vánice jako mávnutím proutku zmitela a sluneční paprsek jako by ukazoval na jedno místo. Jan Andrásek hned pochopil, že to není samo sebou, že se tu projeví vůle Boží. Radostně navštívil stavitele, odvezl ho na své milované místo v Lulči a požádal ho: „Tož, pane stavitel, tade vidíte kostelíček, keré mi celé život požehnával. Jeho mocny nebesky síle mě chránile ode všecyho zlyho na méch cestách. A tož věil z vděčnosti chco postavit nachlup sténé kostelíček na našem Kopečko“.

Ani stavitel neskrýval nadšení. Hned se pustil do práce. Stavba započala roku 1629 a skončila roku 1632. Během stavby kostelíka se v něm podivuhodným způsobem objevil opukový reliéfní obraz Panny Marie. A když pak během svěcení prvního kostelíka na Svatém Kopečku roku 1633 došlo k uzdravení slepce, věhlas místa se rychle rozšířil do širokého okolí.

První kostelík na Svatém Kopečku byl věrnou kopií kostelíka na Liliové hoře. Na obou místech byly později vystavěny barokní chrámy. Na místě, kde stál původní kostelík na Svatém Kopečku, stojí dnes boční kaple patronky města Olomouce sv. Pavlína. Na stěnách kaple

jsou 4 freskové obrazy, které znázorňují příběh vyprávějící o vzniku kostelíka na Svatém Kopečku a zachycují jeho původní vzhled. Nádherný barokní chrám Navštívení Panny Marie na Svatém Kopečku je dnes významným moravským poutním místem. Dne 21. 5. 1995 jej navštívil papež sv. Jan Pavel II. a povýšil ho na „baziliku minor“. Tímto čestným titulem byl v České republice vyznamenán chrám na Velehradě, také na Hostýně, též ve Frýdku, na Svaté Hoře u Příbrami, ve Filipově a v Praze-Strahově.

V mnohém můžeme vidět zvláštní předurčení a příbuznost. Svatý Kopeček je dominantou nejjihnějšího výběžku Nizkého Jeseníku. Liliová hora se svým mnohem menším barokním kostelíkem, dnes zasvěceným sv. Martinovi, je dominantou nejjihnějšího výběžku Dražanské vrchoviny. Původní kostelík na Svaté Hoře byl později přestavěn na monumentální poutní chrám. Dnes představuje vrchol barokní architektury na Moravě z let 1669–1679. Kostelík na Liliové hoře byl také přestavěn na barokní chrám. a to v letech 1751–1753. Oba chrámy jsou stavbami zdaleka viditelnými, magicky přitažlivými a pro oko malebnými. Svatý Kopeček se stal mariánským poutním místem Hanáků. Chrám sv. Martina na Liliové hoře se stal (zatím jenom) kulturním poutním místem. Kromě pravidelných bohoslužeb se v něm konají příležitostné varhanní koncerty A. B. Wiedermanna, J. B. Krajse a dalších umělců.

Obě místa vyzařují silnou pozitivní energii. Jsou chloubou, ozdobou i duchovní ochranou svého okolí. Pocity vysoké úcty těch lidí, kteří je mají rádi a kteří je s pokorou a s otevřeným srdcem navštěvují, si plně zasluhují.

S využitím knihy Jaroslavy Říhové:

*Liliová hora
připravil Jiří Kachlík
Brno, Česká republika.*

**Foto na zadní straně:
Bazilika Navštívení Panny Marie
na Svatém Kopečku v zimě**

